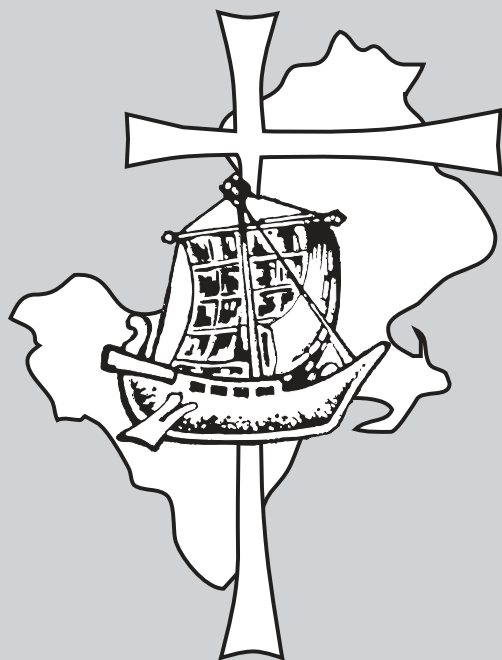

Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

OCTUBRE 2019

UMAS

su mutua de seguros

*35 años asegurando instituciones religiosas
y entidades de labor social*

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010- MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es

Sotecnic
seguretat

Sotecnic
telecomunicacions

Som una empresa que oferim un ampli ventall de serveis, entre els quals destaquen una secció dedicada a la fabricació, restauració i electrificació de campanes i rellotges monumentals. També realitzem instal·lacions i manteniments de megafonia, audiovisuals i sistemes de seguretat per grans espais.

Els nostres serveis:

- Fosa de campanes i objectes artístics.
- Fabricació i restauració de rellotgeria monumental.
- Megafonia de grans espais.
- Sistemes de seguretat.
- Telefonia: Mòbil i fixe.
- Seguretat, amb tots els seus serveis.
- Audiovisuals: venda i lloguer.

C/ Mossen Bellpuig, 2 | 43500 TORTOSA | T.:977 446 717 | www.sotecnic.com

**Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.**

www.gis.cat

Office 365

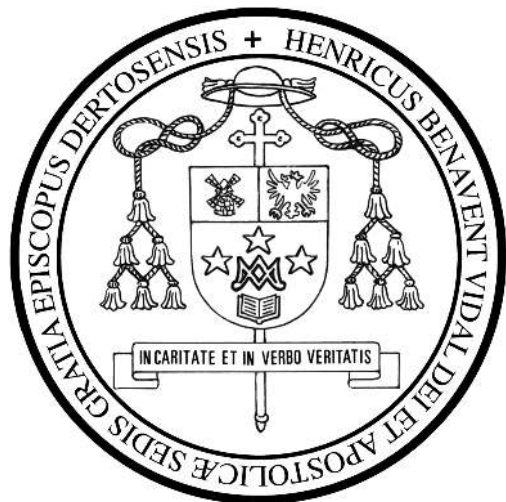

SharePoint
Lync
Exchange

**C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa**

**Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat**

Butletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLX - TOM CXXXII

Octubre 2019

Núm. 10

Sr. Bisbe

**ENRIQUE BENAVENT VIDAL
PER LA GRÀCIA DE DÉU
I LA BENIGNITAT DE LA SEU APOSTÒLICA
BISBE DE TORTOSA**

D'acord amb els canons 48 i 1276 del vigent Codi de Dret Canònic, per les presents

DECRETO

Que l'administració de l'ermita de la *Mare de Déu de la Providència* (Mig Camí) i les dependències annexes, a partir del dia d'avui, passa a dependre directament de l'administració diocesana.

Publiquis degudament al Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

Tortosa, 31 d'octubre de 2019.

† Enrique Benavent i Vidal
Bisbe de Tortosa

Davant meu,
Francisco García Monforte
Canceller - Secretari General

**Homilia del Sr. Bisbe,
en l'Eucaristia d'ordenació sacerdotal
de Mn. Jesús Cid Xutglà**

Santa Església Catedral de Tortosa, 29 de setembre de 2019

- Lectures:

1^a: Jer 1, 4-10

2^a: 1Pe 5, 1-4

Ev: Jn 21, 15-19

II-lms. Srs. Vicari General i Rector del Seminari diocesà;
MM.II. Srs. membres del Capítol de la Catedral;
estimats germans en el sacerdoci, diaques, seminaristes;
benvolguts Jesús, Eva i Mariona, fills de Jesús; familiars, néts i
amics que l'acompanyeu.

1.- El misteri de la vocació

Benvolgut Jesús: sense lloc a dubte aquests mesos hauràs pensat davant del Senyor la història de la teua vida, amb totes les circumstàncies que t'han portat al dia d'avui. El Senyor fa les coses per camins moltes vegades insospitats per a nosaltres. Ell, que et va cridar a viure la vocació matrimonial, a formar una família i, amb l'ajuda i el suport de Conxita, a voler servir-lo en el ministeri diaconal, avui et crida a lliurar-te totalment a Ell en el ministeri presbiteral. En el fons, tot naix d'una mateixa actitud fonamental: la d'estar obert a la voluntat del Senyor en tots els moments de la vida. Això no és possible sense el suport de persones concretes que Ell ha anat posant en el teu camí –la teua família, les teues parròquies, els sacerdots que has conegut...– i que són els instruments dels quals s'ha servit perquè mantingues aquesta actitud fonamental.

El relat de la vocació de Jeremies, que hem escoltat en la primera lectura, ens dona la clau fonamental per a entendre la història de qualsevol vocació. Aquesta no comença el dia en què cadascun de nosaltres es planteja per primera vegada la possibilitat de lliurar-se al Senyor en la vida consagrada o en el sacerdoci. L'autèntic començament està en el moment en què Déu va pensar en cadascun de nosaltres: *“Abans que et modelés en les entranyes de la mare, ja et vaig conèixer; abans de néixer, ja et vaig consagrar i et vaig fer*

profeta” (Jer 1, 4). Des d’aquell moment ens va destinar a una missió eclesial. La història de la nostra vocació no consisteix en altra cosa més que descobrir què és el que Déu vol de cadascú de nosaltres, posar-nos a la seua disposició per a la missió a la qual ens vol enviar i abandonar-nos confiadament a les seues mans, malgrat que dia rere dia experimentem la nostra petitesa davant una missió que supera les nostres forces, com el profeta Jeremies reconeix “*Ah, Senyor Déu meu, no sé parlar: encara sóc un noi*” (Jer 1, 6), però que podem afrontar perquè Déu posa les seues paraules en la nostra boca (Jer 1, 9), és a dir, perquè Ell és amb nosaltres i ens acompanya.

Descobrir la missió que el Senyor vol per a nosaltres i lliurar-nos a ella és el nostre camí personal de santedat. Demana-li que et concedeixi lliurar-te al ministeri que avui comences, des del desig de servir-lo en santedat i agraïment tots els dies de la teua vida.

2.- Diàleg de gràcia i de gratitud

Per a viure la vocació com a camí de santedat, no oblidés que el Senyor et convida a mantenir-te en constant diàleg amb Ell, diàleg que, si és autèntic, serà sempre de gràcia i d’agraïment.

En el text evangèlic hem escoltat el diàleg entre Jesús i Pere, quan el Ressuscitat es va aparèixer als deixebles a la vora del mar de Galilea. La iniciativa i la primera paraula, que és paraula de gràcia, la té el Senyor: “*Simó, fill de Joan, ¿m’estimes més que a aquests?*” (Jn 21,15). En aquesta pregunta, dirigida a l’apòstol que l’havia negat tres vegades, Jesús està dient-li que malgrat la seua feblesa continua estimant-lo, ja que el seu amor és molt més fort que les nostres febleses.

La resposta afirmativa de Pere a la triple pregunta és resposta d’agraïment. Agraeix al Senyor la seua paraula d’amor i li diu ell també una paraula d’amor: “*sí, Senyor, ja ho sabeu que us estimo*” (Jn 21,15). A la Gràcia Pere ha respost amb tota la gratitud que pot haver-hi en el seu cor, perquè l’amor de Crist l’ha alliberat de la càrrega que pesava sobre la seua consciència. A la paraula de gràcia i a la resposta d’agraïment, segueix la missió: “*pastura les meues ovelles*” (Jn 21,17). Abans de confiar-li la missió el Senyor únicament ha volgut comprovar que Pere l’estimava. És eixe amor el que el capacita per a la missió.

Sant Joan Crisòstom comenta aquesta escena amb les següents paraules: “«Pere, m’estimes més que aquests? Pastura les meues ovelles». Podria certament haver-li dit: «si m’estimes, practica el dejuni, dorm en el dur sòl, guarda altes vigílies, protegeix als oprimits, sigues pare dels orfes...» Més la veritat és que tot això ho deixa de banda i només li diu «pastura les meues ovelles»”. L’amor a Jesucrist és la condició fonamental per a poder pasturar el seu ramat.

Demana-li avui al Senyor que et concedeixi la gràcia de viure el sacerdocí en constant diàleg de gràcia i de gratitud, d’amor i agraïment entre Ell i tu. Aquest és el camí per viure amb alegria aquest ministeri que avui el Senyor et confia.

3.- Anunciar l’Evangeli evangèlicament

Rebre el ministeri sacerdotal no és un honor humanament parlant. És voler ser un humil treballador en la vinya del Senyor, que és el món i la seua Església. La nostra missió no és altra que continuar sembrant l’Evangeli. Estem en temps de sembra, no de collita. Qui ha de segar, separar la palla del gra, el blat de les herbes dolentes i jutjar el fruit que ha donat la Paraula en el cor de cada persona, no som nosaltres. Això correspon a Déu. La nostra missió no és decidir sobre la salvació o la condemnaió de ningú, sinó intentar sembrar l’Evangeli en el cor de totes les persones, perquè Jesucrist ha donat la seua vida per tots.

De la mateixa manera que el Pare va enviar el seu Fill al món, no per a condemnar-lo sinó perquè fos salvat per Ell, també nosaltres som enviats al món perquè se salve per Jesucrist. Imita l’estil pastoral del Senyor. Ell obria els cors a l’alegria i a l’esperança; acollia els pecadors amb un amor que els movia a la conversió; no va fer patir a ningú per la veritat sinó que per ella va acceptar el sofriment; quan un pecador es convertia no li tirava en cara el pecat sinó que manifestava l’alegria per la seua conversió.

Un evangeli d’amor tan sols es pot anunciar des de l’amor; un evangeli de veritat tan sols es pot anunciar des de la veritat; un evangeli que ens porta a ser generosos tan sols es pot anunciar donant la vida per Jesús. Com més evangèlicament l’anunciem, més fruc-

tificarà en el cor de les persones. El signe d'una actitud evangèlica serà viure el ministeri, com Sant Pere ens ha recordat avui en la segona lectura, com un servei a la comunitat: *“no com qui compleix un deure imposat, sinó de bona gana, per amor de Déu; no buscant aprofitar-se, sinó generosament; no com qui disposa de la seua hisenda, sinó donant bon exemple a tot el ramat”* (1Pe 5,2-3). Aquestes darreres setmanes, en el sermó de Sant Agustí sobre els pastors, que hem meditat en la Litúrgia de les Hores, hem recordat què significa això: el bon pastor és el que no cerca els seus interessos sinó els de Jesucrist.

4.- El Segell marià de la vocació sacerdotal

Benvolgut Jesús, la història d'una vocació sacerdotal, com la de tota vocació cristiana, és la història d'un diàleg de gràcia i de gratitud, que no és només de paraules, sinó, abans que res, de vida. Avui eixe diàleg arriba en tu a una certa plenitud. La teua resposta de gratitud al Senyor és lliurar-li la vida en aquesta etapa que, per l'edat, segurament serà l'última aquí a la terra. Que la Mare del Senyor t'acompanye. Ella és qui ens ajuda a viure en gratitud. A les paraules *“Déu te guard, plena de gràcia”* (Lc 1,28) va respondre *“sóc l'esclava del Senyor”* (Lc 1,38). Estem davant d'un diàleg perfecte i sincer de gràcia i d'agraïment. Aquesta sinceritat es demostra en la fidelitat de Maria a la seua paraula.

Mirant a Maria descobriràs què significa viure en fidelitat el sacerdocí. Posa't en les seues mans, demana-li que la teua fidelitat a la vocació sacerdotal sigue com la seua: Ella, oblidant-se del què quedava enrere es va llençar confiadament a tot allò que tenia per davant. Que Ella t'ajude a què en el fidel exercici del teu ministeri sacerdotal sigues digne del premi al qual Déu et crida en Crist Jesús.

Que així siga.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

**Missioners màrtirs de la nostra diòcesi (I):
El Beat Jacint Orfanell**
(PARAULES DE VIDA – 6 d'octubre 2019)

En la nostra diòcesi hem començat el Mes Missioner Extraordinari recordant els tres missioners nascuts als nostres pobles, la santedat dels quals ha sigut reconeguda per l'Església, que els ha elevat a l'honor dels altars. Encara que és als pobles on van nàixer on són recordats d'una manera especial, el testimoniatge de la seua generositat al servei de l'Evangeli, de la seua vida santa i del seu martiri, engrandeix la història de la nostra diòcesi. La celebració d'aquest mes missioner és una bona ocasió perquè els recordem.

El primer va ser el beat Jacint Orfanell. Naix a La Jana en 1578. Comença els seus estudis en el convent dels dominics de Sant Mateu. Després estudia en València, Alcalá de Henares i Lleida. L'any 1600 sol·licita ingressar en l'Orde dominicana en el convent de Santa Caterina, de Barcelona. Feta la professió religiosa l'envien a completar els estudis a Tortosa. Els seus superiors volen que es dedique a l'ensenyament de la teologia, però ell manifestà el desig de ser missioner a l'Àsia. El 28 de juliol de 1605 inicia el viatge que el portaria en primer lloc a Filipines, on arriba el 30 d'abril de 1606. El 25 de juny de 1607 arriba al Japó, la seua destinació missionera definitiva. La situació dels cristians no era fàcil: deu anys abans havien patit el martiri Pau Miki i els seus companys i s'havien destruït 137 esglésies. Els missioners estaven sotmesos a forts controls per part de les autoritats i en la vida de l'Església s'alternaven períodes d'una llibertat relativa amb èpoques de persecucions. Després de quatre anys en la missió de Hizén, on havien evangelitzat lliurement, en 1613 són expulsats i es traslladen a Nagasaki. En 1615 es va decretar l'expulsió del Japó.

Jacint Orfanell i altres religiosos, quan el vaixell que els portava al desterrament ja s'havia endinsat en el mar, ajudats per alguns cristians van tornar d'amagat amb unes barques a Nagasaki, on clandestinament continuaren sostenint la fe dels cristians que patien persecució i reconciliant als qui per por al martiri havien negat públicament la fe. En les seues cartes i informes trobem abundants notícies sobre les tortures a les que aquests eren sotmesos.

El 25 d'abril de 1621 és capturat quan visitava uns cristians en un llogaret i el traslladen a Nagasaki, a una presó construïda per als religiosos que es trobaven clandestinament al Japó. Des d'allí va

escriure algunes cartes en les quals manifesta la convicció que el martiri estava a prop, i la seua disposició “amb l’ajuda del Senyor – diu en la seua última carta des de la presó– a patir-ho tot pel seu sant nom i fe, que és la que ens té ensenyada la Santa Mare Església Romana, en la creença de la qual hem viscut, i ara morim amb summe gust i alegria”. El dia 9 de setembre fou condemnat a morir cremat i executat l’endemà juntament amb els altres missioners empresonats amb ell. La seua passió per l’Evangeli i l’amor als cristians del Japó el va portar a lliurar la vida per Crist.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

El mes missioner en la diòcesi *(PARAULES DE VIDA – 13 d’octubre 2019)*

Els objectius pretesos pel Sant Pare en la celebració del mes missioner extraordinari són fonamentalment dos: en primer lloc que prenguem consciència que la dinàmica missionera ha d’impregnar tota la vida de l’Església i, en segon lloc, que valorem la tasca dels missioners que en països on no s’ha anunciat l’Evangeli o les Esglésies locals necessiten ajuda per a continuar amb la seua implantació, lliuren la vida al servei del Regne de Déu. Perquè tots ens unim en la mesura de les nostres possibilitats a aquesta iniciativa del papa Francesc, en la nostra diòcesi hem programat una sèrie d’activitats a les quals vull convidar-vos a participar.

En l’àmbit formatiu s’han preparat uns materials perquè tots els xiquets i joves que participen en els diferents nivells de la catequesi parroquial, i aquells que assisteixen a la classe de religió, puguin conèixer la gran història missionera de la nostra diòcesi i també alguns testimoniatges de missioners d’avui. El beat Jacint Orfanell, nascut a la Jana; el tortosí sant Francesc Gil de Federich; i sant Pere Màrtir Sans i Jordà, natural d’Ascó, són tres grans missioners que la nostra terra ha donat a l’Església universal i que malauradament, excepte en les seues localitats de naixement, són poc coneguts a la resta de la diòcesi. Però els xiquets i joves no han de quedar-se amb la idea que la missió és cosa del passat: és una realitat viva a la nostra Església

diocesana. Per això hem elaborat un material audiovisual que els ajudarà a descobrir aquesta realitat desconeguda per a molts.

El cap de setmana del Domund tenim dues convocatòries: una peregrinació interdiocesana a Montserrat per a xiquets i joves que assisteixen a la catequesi, a la qual poden anar acompanyats de les seues famílies (19 d'octubre). I la celebració de l'Eucaristia dominical en cada parròquia, pregant pels missioners i missioneres i oferint la nostra col·laboració econòmica.

El moment central a nivell diocesà el constitueix l'Eucaristia d'enviament a la qual vull convidar-vos a tots d'una manera especial. Tot batejat ha de sentir-se enviat a anunciar l'Evangelí amb obres i paraules. Això es pot fer de moltes formes: en el compromís en les activitats eclesials a nivell parroquial o diocesà i també en una fe viscuda coherentment, superant la vergonya que molts tenen de manifestar-se obertament cristians. La celebració de l'Eucaristia en la Catedral serà el dissabte 26 d'octubre a les 17 hores. Tots els anys durant el mes d'octubre les diferents delegacions i organismes eclesials tenen les seues jornades d'inici del curs. Enguany hem volgut celebrar-les totes aquest mateix dia. Al matí en el Seminari tindrà lloc una jornada diocesana amb moments d'oració i diferents activitats formatives. També volem que sigui un dia de convivència a la qual tots esteu convidats a participar. En les vostres parròquies trobareu la informació concreta sobre les activitats organitzades per a aquesta jornada diocesana. Pot ser un dia bonic de convivència per a tots els que ens sentim enviats a ser testimonis de l'Evangelí.

Us convido a tots a celebrar amb il·lusió aquest mes missioner.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Dia del DOMUND
(*PARAULES DE VIDA – 20 octubre 2019*)

Celebrem aquest diumenge la Jornada Mundial de les Missions, que enguany té lloc en el marc del mes missioner extraordinari convocat pel Papa en tota l'Església. Per això, com vaig indicar en l'escrit de la setmana passada, el dia del DOMUND hauria de res-

saltar-se d'una manera especial en les nostres parròquies, sobre tot en la celebració de l'Eucaristia dominical. Us convido, per tant, a fer un esforç perquè aquesta jornada revifi quatre actituds en aquells cristians que participen en l'Eucaristia.

En primer lloc despertem en ells un sentiment d'estima per les missions i pels qui les fan possible: els missioners i les missioneres. El Papa ens recorda que una actitud que paralitza la vida de l'Església és l'auto-referencialitat. En el fons és una actitud egoïsta (primer solucionem els nostres problemes i després ja ens preocuparem dels altres). Com els nostres problemes mai acaben de resoldre's plenament, al final no tenim temps per als altres. Viure d'aquesta manera acaba matant qualsevol signe de vida evangèlica. Hem de donar a conèixer i provocar l'admiració cap a aquells que, tant actualment com en èpoques passades, han dedicat la seua vida a l'anunci de l'Evangelí i l'han lliurada al servei dels altres, en unes condicions de vida que en la majoria dels casos no són millors que les nostres. La seua generositat no ha de ser oblidada i l'hem de recompensar amb la nostra generositat econòmica.

En segon lloc recordem que el tresor més gran que els missioners i les missioneres ofereixen i pel qual donen la vida, no és un altre que Jesucrist. Ell és el camí de l'Església. Ells saben que si tots coneixen i estimen Jesucrist, el nostre món serà més digne de l'ésser humà. Anunciar l'Evangelí no és lo secundari en la missió, sinó lo principal. Deixar-ho com a tasca accidental, en el fons suposa pensar que el món es pot salvar sense Crist.

Recordem als cristians que tots som missioners també en les nostres circumstàncies concretes. El lema del mes missioner és *Batejats i enviats*. El tresor de la fe no l'hem rebut perquè ens el guardem, sinó perquè transformi la nostra vida i sigui una llum que brille en el món. Déu ha pensat una missió per a cadascun de nosaltres. El nostre camí de santetat consisteix a descobrir què és el que Déu ens demana a cadascú. Qualsevol vocació que té el seu fonament en el baptisme i que normalment es concreta en algun dels estats de vida possibles per a un cristià (ministeri ordenat, matrimoni, consagració religiosa o secular) és per naturalesa missionera, perquè si es viu santament es converteix en sal de la terra i llum del món.

I enguany pensem de manera especial que la missió és el que ens dóna la clau per afrontar els reptes de la nostra Església aquí i ara. En la nostra societat no tots són cristians. Això no ens porta a condemnar el món, sinó a intentar que tots s'acosten al Senyor.

Qualsevol trobada amb persones no creients es pot convertir en un esdeveniment missioner si les acollim amb el mateix amor de Crist.

Amb el meu afecte i la meua benedicció.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Tots els sants i fidels difunts
(*PARAULES DE VIDA – 27 d'octubre 2019*)

La setmana vinent tenim dues celebracions importants en el cicle anual de la litúrgia i que estan fortament arrelades en el Poble cristià: la solemnitat de Tots Sants i la commemoració dels fidels difunts. Entre nosaltres existeix el costum de visitar les sepultures en les quals es conserven els cossos dels nostres familiars i amics difunts, als qui aquests dies recordem d'una manera especial.

Són dues celebracions que ens conviden, en primer lloc, a reflexionar sobre la meta última a la qual Déu ens crida a tots, que no és una altra que la Vida eterna. Per això ens alegrem per la multitud de germans nostres que han arribat a aquesta destinació de felicitat, amb el desig que els nostres éssers estimats que ja han viscut el tràngol de la mort es troben també entre ells. Això ens mou a orientar la nostra vida de manera que tota ella arribe a ser camí que ens conduïxi a la Pàtria celeste. La mirada dels béns eterns ens ha de portar a valorar correctament les coses d'aquest món i a usar d'elles, no com a realitats a les que donem un valor absolut, sinó com a mitjans que Déu va posant en les nostres vides per a portar-nos a Ell.

El record dels nostres germans difunts no és per a acréixer el dolor de la separació, sinó per a despertar en el nostre cor agraïment, perquè han sigut per a nosaltres un regal de Déu: en el seu amor i lliurament per nosaltres, en el testimoniatge de fe que ens han donat i en els valors i actituds que ens han transmès, hem conegut l'amor del Pare i hem crescut com a persones i com a cristians. Que sapiuem donar gràcies a Déu perquè, a través dels nostres éssers estimats, hem conegut el seu amor i hem cregut en Ell.

No podem recordar als fidels difunts sense confessar, al mateix temps, la nostra fe en Crist ressuscitat. El Diumenge de Pasqua les santes dones van anar al sepulcre tristes, perquè pensaven que el Senyor estava mort. Anaven a visitar un cadàver i van escoltar l'anunci que Aquell a qui cercaven no estava mort, sinó que havia ressuscitat: el seu dolor es va transformar en alegria, perquè van descobrir que l'última paraula sobre Crist no l'havia tinguda la mort, sinó Déu, que és Déu de vius i no de morts. La Pasqua va ser per a elles una experiència de gràcia i, per això, un esdeveniment alliberador. Que el missatge de la Pasqua siga la clau per a viure cristianament aquests dies.

Sant Pau ens recorda que tots nosaltres hem sigut salvats en esperança. L'esperança cristiana no consisteix a esperar amb resignació el que és inevitable, sinó a desitjar el que Déu ens ha promès. El que desitgem per als nostres germans ho esperem també per a nosaltres. La mort implica una separació dels éssers estimats, que vivim amb dolor els qui romanem en aquest món. En canvi, els qui han arribat a la Pàtria definitiva no se separen de nosaltres, perquè qui està en Déu no deixa d'estimar-nos. Aquesta misteriosa unió (comunió dels sants) ens porta a viure amb l'esperança que el moment de la mort no suposarà únicament la trobada amb Déu, sinó que serà també el moment del retrobament joiós amb els nostres germans difunts.

Amb la meua benedicció i afecte.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

**Misioneros mártires de nuestra diócesis (I):
El Beato Jacinto Orfanell**
(PALABRAS DE VIDA – 6 de octubre 2019)

En nuestra diócesis hemos comenzado el Mes Misionero Extraordinario recordando a los tres misioneros nacidos en nuestros pueblos, cuya santidad ha sido reconocida por la Iglesia, que los ha elevado al honor de los altares. Aunque es en los pueblos donde nacieron donde son recordados de una manera especial, el testimonio

de su generosidad al servicio del Evangelio, de su vida santa y de su martirio, engrandece la historia de nuestra diócesis. La celebración de este mes misionero es una buena ocasión para que los recordemos.

El primero fue el beato Jacinto Orfanell. Nace en La Jana en 1578. Comienza sus estudios en el convento de los dominicos de Sant Mateu. Después estudia en Valencia, Alcalá de Henares y Lleida. En el año 1600 solicita ingresar en la Orden dominicana en el convento de Santa Catalina, de Barcelona. Hecha la profesión religiosa le envían a completar los estudios en Tortosa. Sus superiores quieren que se dedique a la enseñanza de la teología, pero él manifestó su deseo de ser misionero en Asia. El 28 de julio de 1605 inicia el viaje que le llevaría en primer lugar a Filipinas, adonde llega el 30 de abril de 1606. El 25 de junio de 1607 llega a Japón, su destino misionero definitivo. La situación de los cristianos no era fácil: diez años antes habían sufrido el martirio Pablo Miki y sus compañeros y se habían destruido 137 iglesias. Los misioneros estaban sometidos a fuertes controles por parte de las autoridades y en la vida de la Iglesia se alternaban periodos de una libertad relativa con épocas de persecuciones. Después de cuatro años en la misión de Hizén, donde habían evangelizado libremente, en 1613 son expulsados y se trasladan a Nagasaki. En 1615 se decretó la expulsión del Japón.

Jacinto Orfanell y otros religiosos, cuando el barco que les llevaba al destierro ya se había adentrado en el mar, ayudados por algunos cristianos regresaron a escondidas con unas barcas a Nagasaki, donde clandestinamente continuaron sosteniendo la fe de los cristianos que sufrían persecución y reconciliando a los que por miedo al martirio habían negado públicamente la fe. En sus cartas e informes encontramos abundantes noticias sobre las torturas a las que éstos eran sometidos.

El 25 de abril de 1621 es apresado cuando visitaba a unos cristianos en una aldea y lo trasladan a Nagasaki, a una cárcel construida para los religiosos que se encontraban clandestinamente en Japón. Desde allí escribió algunas cartas en las que manifiesta la convicción de que el martirio estaba cerca, y su disposición “con la ayuda del Señor –dice en su última carta desde la cárcel– a padecerlo todo por su santo nombre y fe, que es la que nos tiene enseñada la Santa Madre Iglesia Romana, en cuya creencia hemos vivido, y ahora morimos con sumo gusto y alegría”. El día 9 de septiembre fue con-

denado a morir quemado y ejecutado al día siguiente junto con los otros misioneros encarcelados con él. Su pasión por el Evangelio y amor a los cristianos del Japón le llevó a entregar la vida por Cristo.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

El mes misionero en la diócesis
(PALABRAS DE VIDA – 13 de octubre 2019)

Los objetivos pretendidos por el Santo Padre en la celebración del mes misionero extraordinario son fundamentalmente dos: en primer lugar, que tomemos conciencia de que la dinámica misionera ha de impregnar toda la vida de la Iglesia y, en segundo lugar, que valoremos la tarea de los misioneros que en países donde no se ha anunciado el Evangelio o las Iglesias locales necesitan ayuda para continuar con su implantación, entregan la vida al servicio del Reino de Dios. Para que todos nos unamos en la medida de nuestras posibilidades a esta iniciativa del papa Francisco, en nuestra diócesis hemos programado una serie de actividades a las que quiero invitarnos a participar.

En el ámbito formativo se han preparado unos materiales para que todos los niños y jóvenes que participan en los distintos niveles de la catequesis parroquial, y aquellos que asisten a la clase de religión, puedan conocer la gran historia misionera de nuestra diócesis y también algunos testimonios de misioneros de hoy. El beato Jacinto Orfanell, nacido en la Jana; el tortosino san Francesc Gil de Federich; y san Pere Màrtir Sans i Jordà, natural de Ascó, son tres grandes misioneros que nuestra tierra ha dado a la Iglesia universal y que desgraciadamente, excepto en sus localidades de nacimiento, son poco conocidos en el resto de la diócesis. Pero los niños y jóvenes no han de quedarse con la idea de que la misión es cosa del pasado: es una realidad viva en nuestra Iglesia diocesana. Por ello hemos elaborado un material audiovisual que les ayudará a descubrir esta realidad desconocida para muchos.

El fin de semana del Domund tenemos dos convocatorias: una peregrinación interdiocesana a Montserrat para niños y jóvenes que

asisten a la catequesis, a la cual pueden ir acompañados de sus familias (19 de octubre); y la celebración de la Eucaristía dominical en cada parroquia, orando por los misioneros y misioneras y ofreciendo nuestra colaboración económica.

El momento central a nivel diocesano lo constituye la Eucaristía de envío a la que quiero invitaros a todos de un modo especial. Todo bautizado ha de sentirse enviado a anunciar el Evangelio con obras y palabras. Esto se puede hacer de muchas formas: en el compromiso en las actividades eclesiales a nivel parroquial o diocesano y también en una fe vívida coherentemente, superando la vergüenza que muchos tienen de manifestarse abiertamente cristianos. La celebración de la Eucaristía en la Catedral será el sábado 26 de octubre a las 17 horas. Todos los años durante el mes de octubre las distintas delegaciones y organismos eclesiales tienen las jornadas de inicio del curso. Este año hemos querido celebrarlas todas ese mismo día. Por la mañana en el Seminario tendrá lugar una jornada diocesana con momentos de oración y distintas actividades formativas. También queremos que sea un día de convivencia a la que todos estáis invitados a participar. En vuestras parroquias encontraréis la información concreta sobre las actividades organizadas para esta jornada diocesana. Puede ser un día bonito de convivencia para todos los que nos sentimos enviados a ser testigos del Evangelio.

Os invito a todos a celebrar con ilusión este mes misionero.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Día del DOMUND

(PALABRAS DE VIDA – 20 octubre 2019)

Celebramos este domingo la Jornada Mundial de las Misiones, que este año tiene lugar en el marco del mes misionero extraordinario convocado por el Papa en toda la Iglesia. Por ello, como indiqué en mi escrito de la semana pasada, el día del DOMUND debería resaltarse de una manera especial en nuestras parroquias, sobre todo en la celebración de la Eucaristía dominical. Os invito, por tanto, a

hacer un esfuerzo para que esta jornada reavive cuatro actitudes en aquellos cristianos que participen en la Eucaristía.

En primer lugar despertemos en ellos un sentimiento de aprecio por las misiones y por quienes las hacen posible: los misioneros y las misioneras. El Papa nos recuerda que una actitud que paraliza la vida de la Iglesia es la auto-referencialidad. En el fondo es una actitud egoísta (primero solucionemos nuestros problemas y después ya nos preocuparemos de los demás). Como nuestros problemas nunca acaban de resolverse plenamente, al final no tenemos tiempo para los otros. Vivir de este modo acaba matando cualquier signo de vida evangélica. Hemos de dar a conocer y provocar la admiración hacia aquellos que, tanto actualmente como en épocas pasadas, han dedicado su vida al anuncio del Evangelio y la han entregado sirviendo a los demás, en unas condiciones de vida que en la mayoría de los casos no son mejores que las nuestras. Su generosidad no debe ser olvidada y hemos de recompensarla con nuestra generosidad económica.

En segundo lugar recordemos que el tesoro más grande que los misioneros y misioneras ofrecen y por el que dan la vida no es otro que Jesucristo. Él es el camino de la Iglesia. Ellos saben que si todos conocen y aman a Jesucristo, nuestro mundo será más digno del ser humano. Anunciar el Evangelio no es lo secundario en la misión, sino lo principal. Dejarlo como tarea accidental, en el fondo supone pensar que el mundo se puede salvar sin Cristo.

Recordemos a los cristianos que todos somos misioneros también en nuestras circunstancias concretas. El lema del mes misionero es *Bautizados y enviados*. El tesoro de la fe no lo hemos recibido para que nos lo guardemos, sino para que transforme nuestra vida y sea una luz que brille en el mundo. Dios ha pensado una misión para cada uno de nosotros. Nuestro camino de santidad consiste en descubrir qué es lo que Dios nos pide a cada uno. Cualquier vocación que tiene su fundamento en el bautismo y que normalmente se concreta en alguno de los estados de vida posibles para un cristiano (ministerio ordenado, matrimonio, consagración religiosa o secular) es por naturaleza misionera, porque si se vive santamente se convierte en sal de la tierra y luz del mundo.

Y este año pensemos de manera especial que la misión es lo que nos da la clave para afrontar los retos de nuestra Iglesia aquí y ahora. En nuestra sociedad no todos son cristianos. Ello no nos lleva a

condenar al mundo, sino a intentar que todos se acerquen al Señor. Cualquier encuentro con personas no creyentes se puede convertir en un acontecimiento misionero si las acogemos con el mismo amor de Cristo.

Con mi afecto y mi bendición.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Todos los santos y fieles difuntos
(PALABRAS DE VIDA – 27 octubre 2019)

La próxima semana tenemos dos celebraciones importantes en el ciclo anual de la liturgia y que están fuertemente arraigadas en el Pueblo cristiano: la solemnidad de Todos los Santos y la conmemoración de los fieles difuntos. Entre nosotros existe la costumbre de visitar las sepulturas en las que se conservan los cuerpos de nuestros familiares y amigos difuntos, a quienes estos días recordamos de una manera especial.

Son dos celebraciones que nos invitan, en primer lugar, a reflexionar sobre la meta última a la que Dios nos llama a todos, que no es otra que la Vida eterna. Por ello nos alegramos por la multitud de hermanos nuestros que han llegado a este destino de felicidad, con el deseo de que nuestros seres queridos que ya han vivido el trance de la muerte se encuentren también entre ellos. Esto nos mueve a orientar nuestra vida de modo que toda ella llegue a ser camino que nos conduzca a la Patria celeste. La mirada de los bienes eternos nos debe llevar a valorar correctamente las cosas de este mundo y a usar de ellas, no como realidades a las que damos un valor absoluto, sino como medios que Dios va poniendo en nuestras vidas para llevarnos a Él.

El recuerdo de nuestros hermanos difuntos no es para acrecentar el dolor de la separación, sino para despertar en nuestro corazón agradecimiento, porque han sido para nosotros un regalo de Dios: en su amor y entrega por nosotros, en el testimonio de fe que nos han dado y en los valores y actitudes que nos han transmitido, hemos conocido el amor del Padre y hemos crecido como personas y como

cristianos. Que sepamos dar gracias a Dios porque, a través de nuestros seres queridos, hemos conocido su amor y hemos creído en él.

No podemos recordar a los fieles difuntos sin confesar, al mismo tiempo, nuestra fe en Cristo resucitado. El Domingo de Pascua las santas mujeres fueron al sepulcro tristes, porque pensaban que el Señor estaba muerto. Iban a visitar un cadáver y escucharon el anuncio de que Aquel a quien buscaban no estaba muerto, sino que había resucitado: su dolor se transformó en alegría, porque descubrieron que la última palabra sobre Cristo no la había tenido la muerte, sino Dios, que es Dios de vivos y no de muertos. La Pascua fue para ellas una experiencia de gracia y, por ello, un acontecimiento liberador. Que el mensaje de la Pascua sea la clave para vivir cristianamente estos días.

San Pablo nos recuerda que todos nosotros hemos sido salvados en esperanza. La esperanza cristiana no consiste en aguardar con resignación lo que es inevitable, sino en desear lo que Dios nos ha prometido. Lo que deseamos para nuestros hermanos lo esperamos también para nosotros. La muerte implica una separación de los seres queridos, que vivimos con dolor los que permanecemos en este mundo. En cambio, quienes han llegado a la Patria definitiva no se separan de nosotros, porque quien está en Dios no deja de amarnos. Esta misteriosa unión (comunidad de los santos) nos lleva a vivir con la esperanza de que el momento de la muerte no supondrá únicamente el encuentro con Dios, sino que será también el momento del reencuentro gozoso con nuestros hermanos difuntos.

Con mi bendición y afecto.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Activitats

**De l'Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent i Vidal,
bisbe de Tortosa**

Octubre 2019

- 1.- Jesús-Tortosa, monestir de Sant Josep i Santa Teresa: presideix la celebració que dona inici al Més Missioner Extraordinari.

- 2.- Barcelona, Seminari conciliar: assisteix a la inauguració oficial del curs 2019-2020.
Parròquia *Sant Miquel*, d'Alcanar: rep la imatge de la Mare de Déu del Remei en la seva arribada al poble a l'inici de les festes quinquenals.
- 3.- Barcelona, Seminari Conciliar: participa de la reunió dels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya.
- 4.- Parròquia *Sant Francesc d'Assís*, de Cullera: presideix la solemne Eucaristia en la festa de Sant Francesc.
- 5.- Despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *Sant Joan Baptista*, del Lligallo-Camarles: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 6.- Parròquia *Santa Maria del Mar*, de Benicarló: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 7-8.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 9.- Madrid: presideix la reunió de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe de la Conferència Episcopal Espanyola.
- 10.- Madrid, universitat San Dámaso: presideix una comissió de càtedra de *moral fonamental* de la facultat de teologia d'aquesta universitat.
- 11.- Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Vinaròs: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 13.- Parròquia *Sant Bartomeu*, de Benicarló: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 14.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 15.- Tortosa, col·legi *Santa Teresa*: presideix l'Eucaristia en la festa de Santa Teresa de Jesús.
Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Amposta, monestir *Sagrat Cor de Jesús*: presideix l'Eucaristia amb motiu de la festa de Santa Teresa de Jesús.

- 16.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 17.- Despatxa assumptes en la cúria i es reuneix amb el consell diocesà d'Assumptes Econòmics.
- 18.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria
Visita a un sacerdot hospitalitzat.
- 19.- Santuari de la Mare de Déu de Montserrat: acompanya els diocesans que participen en el "tren missioner", activitat interdiocesana amb motiu del Mes Missioner Extraordinari, i presideix l'Eucaristia amb tots els participants de les diòcesis amb seu a Catalunya.
- 20.- Sant Cugat del Vallès: en la Jornada Mundial de les Missions (DOMUND) presideix l'Eucaristia televisada de la 2TV.
- 21.- Jesús-Tortosa, centre d'espiritualitat *Sant Enric d'Ossó*: presideix la jornada de formació del clergat diocesà.
- 22.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 23.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Catedral: roda de premsa per presentar el projecte de restauració i neteja de la façana principal de la Catedral.
- 24.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *Mare de Déu dels Dolors*, de Tortosa: presenta el llibre "*La Paraula de Déu dels diumenges i festes*" Cicles A, B i C", de l'Il·lm. José-Luís Arín i Roig, Vicari General.
- 25.- Parròquia *Santa Maria de Peñíscola*, presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 26.- Seminari: presideix la jornada diocesana d'inici de curs, que aquest any celebren totes les entitats conjuntament amb motiu del Mes Missioner Extraordinari.
Catedral: presideix l'Eucaristia d'*enviament* i cloenda del Mes Missioner Extraordinari.
Parròquia *Sant Pere*, de les Cases d'Alcanar: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.
- 27.- Parròquia *Sant Miquel*, d'Alcanar: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.

- 28.- Despatxa assumptes en la cúria.
- 29.- Parròquia *Santa Maria del Mar*, de Benicarló: presideix les diferents celebracions organitzades amb motiu de la visita de les relíquies de Santa Bernardeta a la diòcesi: celebració de l'Eucaristia i processó del Santíssim.
Tortosa, espai Patronat: assisteix a la conferència commemorativa de la Fundació Manyà.
- 30.- Catedral: presideix les diferents celebracions organitzades amb motiu de la visita a la diòcesi de les relíquies de Santa Bernardeta: celebració de l'Eucaristia, processó i adoració del Santíssim.
- 31.- Parròquia *Mare de Déu del Remei*, de Móra la Nova: presideix les diferents celebracions organitzades amb motiu de la visita de les relíquies de Santa Bernardeta a la diòcesi: rés del Rosari i celebració de l'Eucaristia.

Administració General del Bisbat. Comptes de l'any 2018

1. Resum de les principals col·lectes de l'any 2018

<i>Col·lecta</i>	<i>Euros</i>
Mans Unides: Campanya contra la Fam	127.859,34
Caritas Diocesana – Dia Nacional de la Caritat.....	17.608,16
Germanor	28.250,24
Missions	80.102,30
Sants Llocs	11.392,61
Seminari Diocesà - Col·lecta Sant Josep.....	25.133,88

2A. Resultats Ordinaris.

Administració General del Bisbat, 2018

INGRESSOS

CONCEPTE	IMPORT	%
APORTACIÓ DELS FIDELS	713.595,78	26,48%
Col·lectes, donatius i suscripcions	546.157,01	20,26%
Ingressos per serveis	167.438,77	6,21%
RENDES DEL PATRIMONI	162.313,98	6,02%
Rendes de béns immobles	162.117,68	6,02%
Ingressos financers	196,30	0,01%
APORTACIÓ PER ASSIGNACIÓ TRIBUTARIA I	1.819.247,93	67,50%
De la Conferència Episcopal Espanyola	1.709.728,72	63,44%
Subvencions públiques i privades	94.519,21	3,51%
Altres ingressos	15.000,00	0,56%
TOTAL INGRESSOS	2.695.157,69	100,00%

DEPESES

CONCEPTE	IMPORT	%
PERSONAL	1.212.770,14	65,05%
Retribució i assignació a prevers	975.080,37	52,30%
Retribució i assignació a seglars	110.201,07	5,91%
Seguretat Social	127.488,70	6,84%
FUNCIONAMENT I ACTIVITATS DELS EQUIPAMENTS DIOCESANS	502.553,61	26,95%
Compres pel culte	62.337,01	3,34%
Conservació d'edificis i equips parroquials	125.631,29	6,74%
Altres despeses de funcionament	176.169,33	9,45%
Activitats pastorals i assistencials	138.415,98	7,42%
COMUNIÓ DE BÉNS	127.724,16	6,85%
Aportació a Conf Episco Espanyola i	100.193,80	5,37%
Aport. Solidàries per accions socials i d'Església	27.530,36	1,48%
ALTRES	21.426,64	1,15%
Tributs, despeses financeres	21.426,64	1,15%
TOTAL DEPESES	1.864.474,55	100,00%

RESULTAT ORDINARI

830.683,14

2B. Resultats Extraordinaris. Administració General del Bisbat, 2018

INGRESSOS

CONCEPTE	IMPORT	%
INGRESSOS EXTRAORDINARIS	515.591,55	100,00%
Vendes de patrimoni	239,01	0,05%
Altres ingressos extraordinaris	515.352,54	99,95%
TOTAL INGRESSOS EXTRAORDINARIS	515.591,55	100,00%

DEPESES

CONCEPTE	IMPORT	%
DEPESES EXTRAORDINÀRIES	451.529,82	100,00%
Obres extraordinàries i adquisició de béns	265.346,85	58,77%
Amortització obres remodelació Seminari	186.182,97	41,23%
TOTAL DEPESES EXTRAORDINÀRIES	451.529,82	100,00%

RESULTAT EXTRAORDINARI	64.061,73
-------------------------------	------------------

RESULTAT DE L'EXERCICI	894.744,87
-------------------------------	-------------------

3A. Resultats Ordinaris.

Administració, més Parròquies i Capítol Catedral, 2018

INGRESSOS		
CONCEPTE	IMPORT	%
APORTACIÓ DELS FIDELS	1.716.681,78	45,02%
Col·lectes, donatius i subscripcions	546.157,01	14,32%
Col·lectiu i donatius de les parròquies	885.536,82	23,22%
Ingressos per serveis	167.438,77	4,39%
Ingressos per serveis de les parròquies	117.549,18	3,08%
RENDES DEL PATRIMONI	276.976,81	7,26%
Rendes de béns immobles	162.117,68	4,25%
Rendes de béns immobles de les parròquies	114.109,21	2,99%
Ingressos financers	196,30	0,01%
Ingressos financers de les parròquies	553,62	0,01%
APORTACIÓ PER ASSIGNACIÓ TRIBUTARIA I SUBVENCIÓ PER ACCIONS	1.819.247,93	47,71%
De la Conferència Episcopal Espanyola	1.709.728,72	44,84%
Subvencions públiques i privades	94.519,21	2,48%
Altres ingressos	15.000,00	0,39%
TOTAL INGRESSOS	3.812.906,52	100,00%
DEPESES		
CONCEPTE	IMPORT	%
PERSONAL	1.230.777,40	41,00%
Retribució i assignació a prevers	975.080,37	32,48%
Retribució i assignació a seglars	110.201,07	3,67%
Seguretat Social	127.488,70	4,25%
Despeses de personal de les parròquies	18.007,26	0,60%
FUNCIONAMENT I ACTIVITATS DELS EQUIPAMENTS DIOCESANS	1.265.271,87	42,15%
Compres pel culte	62.337,01	2,08%
Compres pel culte a les parròquies	81.514,43	2,72%
Conservació d'edificis i equips parroquials	125.631,29	4,19%
Conservació d'edificis i equips parroquials de les parròquies	174.470,56	5,81%
Altres despeses de funcionament	176.169,33	5,87%
Despeses de funcionament parròquies	368.195,78	12,27%
Activitats pastorals i assistencials	138.415,98	4,61%
Activitats pastorals i assistencials de les parròquies	138.537,49	4,62%
COMUNIO DE BÉNS	456.536,35	15,21%
Aportació a Conf Episco Espanyola i Tarraconense	100.193,80	3,34%
Aportacions solidàries per a la Diòcesi	328.812,19	10,95%
Aport. Solidàries per accions socials i d'Església Unida	27.530,36	0,92%
ALTRES	49.155,04	1,64%
Tributs, despeses financeres, etc. de les parròquies	21.426,64	0,71%
Tributs, despeses financeres, etc. de les parròquies	27.728,40	0,92%
TOTAL DEPESES	3.001.740,66	100,00%
RESULTAT ORDINARI		811.165,86

3B. Resultats Extraordinaris.

Administració, més Parròquies i Capítol Catedral, 2018

INGRESSOS		
CONCEPTE	IMPORT	%
INGRESSOS EXTRAORDINARIS	1.620.907,28	100,00%
Vendes de patrimoni	239,01	0,01%
Altres ingressos extraordinaris	515.352,54	31,79%
Ingressos extraordinaris parròquies	1.105.315,73	68,19%
TOTAL INGRESSOS EXTRAORDINARIS	1.620.907,28	100,00%
DEPESES		
CONCEPTE	IMPORT	%
DEPESES EXTRAORDINÀRIES	2.375.344,07	100,00%
Obres extraordinàries i adquisició de béns	265.346,85	11,17%
Obres extraordinàries i adquisició de béns parròquies	1.923.814,25	80,99%
Amortització obres	186.182,97	7,84%
TOTAL DEPESES EXTRAORDINÀRIES	2.375.344,07	100,00%
RESULTAT EXTRAORDINARI		-754.436,79
RESULTAT DE L'EXERCICI		56.729,07

4. Aportacions de les parròquies. Exercici 2018, per arxiprestats

ARXIPRESTAT RIBERA D'EBRE-PRIORAT							
ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
011	Sant Joan Baptista ASCÓ	309,92	350,78	734,32	183,58	121,49	1.700,09
016	Sant Joan Baptista BENISSANET	219,22	160,00	1.137,10	284,28	93,99	1.894,59
017	La Nativitat de Maria BISBAL DE FALSET, LA	52,82	148,00	594,60	148,65	3,00	947,07
021	La Nativitat de Maria CABACÉS	74,87	233,00	379,38	94,84	19,50	801,59
026	La Nativitat de Maria CAPÇANES	87,16	390,00	1.167,63	291,91	19,50	1.956,19
036	Sant Llorenç, diaca i màrtir COLLDEJOU	42,26	77,32	455,34	113,84	0,00	688,76
042	Sant Miquel, arcàngel DARMÓS	27,52	105,00	265,90	66,48	6,50	471,39
044	Sant Martí, bisbe FIGUERA, LA	34,20	62,27	144,09	36,02	8,00	284,59
045	L'Assumpció de Maria FLIX	702,91	502,00	1.949,93	487,48	360,96	4.003,28
045.1	Obres Parròquies insòlidum FLIX	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
051	La Nativitat de Maria GARCIA	108,28	172,80	1.141,52	285,38	26,00	1.733,97
052	Sant Martí, bisbe GINESTAR	180,92	45,00	411,70	102,93	98,79	839,33
054	Sant Lluís, bisbe GUIAMETS, ELS	68,21	803,96	651,12	162,78	8,00	1.694,06
064	Sant Miquel, arcàngel LLOAR, EL	27,67	20,00	156,80	39,20	39,00	282,67
065	Sant Miquel, arcàngel MARGALEF	31,72	15,00	670,20	167,55	13,00	897,47
066	L'Assumpció de Maria MARÇA	124,88	125,00	738,18	184,54	58,49	1.231,09
070	Sant Bertomeu, apòstol MASROIG, EL	110,45	90,15	752,18	188,05	19,50	1.160,32
072	La Nativitat de Maria MIRAVET	161,06	40,00	705,57	176,39	47,00	1.130,02
073	Sant Roc MOLAR, EL	62,92	195,00	477,94	119,48	13,00	868,33
075	Sant Joan Baptista MÓRA D'EBRE	828,79	650,00	2.769,20	692,30	367,46	5.307,75
076	Mare de Déu del Remei MÓRA LA NOVA	543,02	860,00	1.585,90	396,48	249,64	3.635,04
081	L'Assumpció de Maria PALMA D'EBRE, LA	87,93	112,00	837,00	209,25	58,49	1.304,67
092	Sant Joan Baptista RASQUERA	165,09	25,00	364,00	91,00	119,59	764,68
094	Sant Bartomeu, apòstol RIBA-ROJA D'EBRE	252,55	143,00	1.712,86	428,22	173,48	2.710,10

ARXIPRESTAT RIBERA D'EBRE-PRIORAT

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
106	Sant Domingo SERRA D'ALMOS, LA	60,59	53,00	850,42	212,61	6,50	1.183,12
109	Sant Jaume, apòstol TIVISSA	261,85	393,00	3.155,57	788,89	114,49	4.713,80
111	Sant Jaume el Major, apòstol TORRE DE L'ESPANYOL, LA	152,22	221,35	616,79	154,20	58,49	1.203,05
118	Sant Joan Baptista VILELLA BAIXA, LA	43,04	82,37	1.017,80	254,45	6,50	1.404,15
124	Sant Joan Baptista VINEBRE	101,59	30,00	384,80	96,20	47,00	659,59
70.1	Mare de Déu de les Pinyeres MASROIG, EL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
71.1	Ermita de Santa Bàrbara de La Mata de Morella MATA DE MORELLA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total RIBERA D'EBRE-PRIORAT		4.923,59	6.105,00	25.827,85	6.456,96	2.157,35	45.470,75

ARXIPRESTAT TERRA ALTA

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
009	Santa Maria Magdalena ARNES	108,43	80,00	377,50	94,38	57,66	717,97
013	Sant Miquel, arcàngel BATEA	375,85	155,50	2.569,48	642,37	156,98	3.900,19
013.1	Ermita Ntra. Senyora del Portal BATEA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020	Sant Blai, bisbe BOT	162,92	100,00	600,52	150,13	90,99	1.104,56
028	Santa Maria Magdalena CASERES	70,07	65,00	420,73	105,18	35,50	696,48
038	Sant Pere, apòstol CORBERA D'EBRE	206,20	181,50	1.596,57	399,14	64,99	2.448,40
043	Sant Andreu, apòstol FATARELLA, LA	228,52	410,00	1.574,69	393,67	116,49	2.723,37
050	L'Assumpció de Maria GANDESA	497,28	511,57	3.326,58	4.431,64	188,48	8.955,55
057	Sant Joan Baptista HORTA DE SANT JOAN	229,30	245,00	1.214,68	303,67	81,66	2.074,30
085	Sant Llorenç, diaca i màrtir PINELL DE BRAI, EL	211,63	275,00	1.945,27	486,32	84,49	3.002,70
086	Sant Antoni, abat POBLA DE MASSALUCA, LA	93,53	100,00	380,00	95,00	0,00	668,53
088	Sant Bartomeu, apòstol PRAT DE COMPTE	41,49	95,00	236,00	59,00	19,50	450,98
120	Sant Llorenç, diaca i màrtir VILALBA DELS ARCS	154,08	200,00	632,82	158,21	33,33	1.178,44
Total TERRA ALTA		2.379,27	2.418,57	14.874,83	7.318,71	930,07	27.921,46

ARXIPRESTAT MONTSIÀ-TINENÇA

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
008.1	L'Assumpció de Maria AMPOSTA	940,27	497,58	2.936,90	734,22	432,96	5.541,93
008.2	Sagrat Cor de Jesús AMPOSTA	1.591,39	230,00	1.993,84	498,46	401,96	4.715,65
008.3	Sant Josep AMPOSTA	518,38	670,00	1.573,67	393,42	244,28	3.399,74
033	Sant Bartomeu, apòstol SÈNIA, LA	976,74	120,00	2.135,92	533,98	293,64	4.060,28
048	Sant Bartomeu, apòstol FREGINALS	85,61	95,00	754,18	188,54	47,33	1.170,66
049	Sant Llorenç, diaca GALERA, LA	156,87	97,00	689,86	172,46	73,33	1.189,52
053	La Transfiguració de Jesús GODALL	152,84	80,00	371,31	92,83	105,82	802,80
067	Sant Marc, evangelista MAS DE BARBERANS	146,49	153,00	667,15	166,79	69,99	1.203,41
068	Mare de Déu del Roser MASDENVERGE	200,78	160,00	1.051,80	262,95	84,49	1.760,02
096	Sants Joans ROSSELL	229,61	34,00	827,78	206,94	95,49	1.393,82
098.1	La Santíssima Trinitat SANT CARLES DE LA RÀPITA	1.557,60	350,00	5.608,87	1.402,22	763,92	9.682,62
098.2	Sant Josep Obrer SANT CARLES DE LA RÀPITA	559,63	472,08	2.322,20	580,55	202,98	4.137,44
101	Sant Joan Baptista SANT JOAN DEL PAS	40,09	50,00	187,16	46,79	0,00	324,04
104	Santa Bàrbara, màrtir SANTA BÀRBARA	621,36	320,00	1.864,54	466,13	341,63	3.613,66
114	Sant Lluc, evangelista ULLDECONA	944,15	500,00	2.627,39	656,85	459,95	5.188,33
115	Sant Antri de Pàdua VALENTINS, ELS	55,30	30,00	185,90	46,47	0,00	317,67
116	L'Assumpció de Maria VALLIBONA	25,04	10,00	145,80	36,45	6,50	223,78
119	Mare de Déu de la Cinta POBLE NOU DEL DELTA	37,61	0,00	1.500,09	375,02	0,00	1.912,73
Total MONTSIÀ-TINENÇA		8.839,71	3.868,66	27.444,34	6.861,09	3.624,27	50.638,07

ARXIPRESTAT BAIX EBRE

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
004	La Nativitat de Maria ALDOVER	166,17	65,00	324,28	81,07	54,99	691,51
005	Sant Agustí, bisbe ALFARA DE CARLES	80,94	56,30	294,16	73,54	32,50	537,44
010	El Sagrat Cor de Jesús RAVAL DE CRISTO, EL	279,38	69,50	445,03	111,26	19,50	924,66
015	L'Assumpció de Maria BENIFALLET	173,17	50,00	427,26	106,82	58,13	815,37
018	Mare de Déu de l'Oliva BÍTEM	215,81	115,00	927,52	231,88	110,99	1.601,19
024	Sant Joan Baptista CAMPREDÓ	223,72	150,00	571,20	142,80	105,99	1.193,70
040	L'Assumpció de Maria XERTA	237,20	135,00	1.158,44	289,61	113,12	1.933,37
060	Sant Francesc JESÚS	629,57	551,80	914,63	228,66	243,98	2.568,63
082	La Nativitat de Maria PAÛLS	131,88	100,00	316,64	79,16	35,50	663,17
093	Sant Antoni, abat REGUERS, ELS	132,65	40,00	285,71	71,43	59,99	589,78
095	Sant Antoni de Pàdua ROQUETES	908,17	732,00	2.400,58	600,15	360,46	5.001,36
108	Sant Miquel i Sant Benet TIVENYS	183,55	75,00	853,57	213,39	106,99	1.432,50
112.1	Sant Crist- Catedral TORTOSA	446,57	210,00	1.222,39	305,60	176,15	2.360,70
112.2	Mare de Déu dels Àngels TORTOSA	436,46	130,00	1.311,30	327,83	175,48	2.381,06
112.3	Mare de Déu dels Dolors TORTOSA	858,08	802,76	3.916,77	979,19	274,47	6.831,28
112.4	Mare de Déu del Roser TORTOSA	1.066,89	600,00	5.775,90	1.443,98	461,95	9.348,72
112.5	Sant Blai, bisbe TORTOSA	800,40	300,00	3.342,77	835,69	234,98	5.513,84
112.6	Sant Jaume, apòstol TORTOSA	474,63	145,70	448,10	112,03	226,64	1.407,09
112.9	Ermита Mare de Déu de la Providència TORTOSA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
122	La Divina Pastora VINALLOP	84,06	70,00	144,24	36,06	0,00	334,35
Total BAIX EBRE		7.529,26	4.398,06	25.080,49	6.270,12	2.851,81	46.129,74

ARXIPRESTAT DELTA-LITORAL

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
003.1	Sant Ramon ALDEA, L'	658,95	460,00	1.068,68	267,17	298,30	2.753,11
003.3	Ermite Mare de déu de l'Aldea ALDEA, L'	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
006	La Purificació de Maria AMETLLA DE MAR, L'	994,43	200,00	2.076,20	519,05	149,32	3.938,99
007	Sant Joan Baptista AMPOLLA, L'	385,62	81,00	1.835,03	458,76	164,98	2.925,39
008.11	Casa d'acollida Amposta AMPOSTA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
023.1	Sant Jaume, apòstol CAMARLES	385,46	163,50	778,15	194,54	188,31	1.709,96
023.2	Sant Joan Baptista CAMARLES	186,34	95,00	218,38	54,60	81,66	635,98
032	Sant Miquel, arcàngel DELTEBRE (La Cava)	1.238,10	240,00	1.625,05	406,26	369,96	3.879,38
058	Sant Pere, apòstol HOSPITALET DE L'INFANT, L'	619,81	200,00	4.379,69	1.094,92	208,31	6.502,74
061	L'Assumpció de Maria DELTEBRE (Jesús i Maria)	593,90	100,00	1.274,66	318,66	254,97	2.542,20
069	Sant Jaume MASRIUDOMS	34,82	45,00	198,64	49,66	13,00	341,12
074	Sant Llorenç, diaca imàrtir MUNTELLS, ELS	104,87	20,00	259,22	64,80	35,50	484,38
084	L'Assumpció de Maria PERELLÓ, EL	403,13	165,24	1.664,26	416,06	253,97	2.902,67
089	La Nativitat de Maria PRATDIP	134,67	49,00	1.567,85	391,96	53,33	2.196,81
099	Sant Juame, apòstol SANT JAUME D'ENVEJA	498,52	50,00	690,84	172,71	117,82	1.529,89
117	Sant andreu, apòstol VANDELLÒS	179,99	112,05	849,56	212,39	94,99	1.448,97
Total DELTA-LITORAL		6.418,58	1.980,79	18.486,21	4.621,55	2.284,44	33.791,57

ARXIPRESTAT ELS PORTS-MAESTRAT

ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
025	Sant Miquel, arcàngel CANET LO ROIG	185,41	92,95	372,74	93,18	61,49	805,78
030	L'Assumpció de Maria CASTELLFORT	49,10	20,00	1.727,28	431,82	13,33	2.241,53
031	L'Assumpció de Maria CATÍ	176,11	47,00	1.795,80	2.221,68	165,32	4.405,90
034	L'Assumpció de Maria CERVERA DEL MAESTRE	139,80	90,00	522,68	130,67	108,49	991,64
035	Sant Pere , apòstol CINCTORRES	108,12	100,00	1.022,57	255,64	77,99	1.564,32
039	L'Assumpció de Maria XERT	182,47	199,00	1.443,80	360,95	178,48	2.364,70
041	El Salvador XIVA DE MORELLA	16,36	65,00	267,31	66,83	6,50	421,99
046	L'Assumpció de Maria FORCALL	116,34	280,00	1.394,80	348,70	60,99	2.200,83
055	Sant Bartomeu, apòstol HERBÉS	23,64	25,00	171,10	42,78	6,50	269,01
059	Sant Bartomeu, apòstol JANA, LA	162,61	110,00	1.070,00	267,50	85,99	1.696,10
071	Mare de Déu de les Neus MATA, LA	39,47	32,00	343,77	85,94	6,50	507,68
077.1	L'Assumpció de Maria MORELLA	474,47	900,00	5.014,78	1.253,70	194,65	7.837,60
078	Ntra. Sra. del Pòpulo OLOCAU DEL REI	33,58	20,00	248,83	62,21	32,16	396,79
079	L'Assumpció de Maria ORTELLS	17,44	30,00	88,39	22,10	6,50	164,43
080	L'Assumpció de Maria PALANQUES	13,88	20,00	27,00	6,75	0,00	67,63
087	L'Assumpció de Maria PORTELL DE MORELLA	55,15	20,00	342,66	85,67	13,00	516,47
097	La Purificació de Maria SALZADELLA, LA	162,14	150,00	571,68	142,92	69,66	1.096,40
100	Sant Jaume, apòstol SANT JORDI	135,13	99,20	277,16	69,29	79,66	660,43
102	Sant Mateu, apòstol SANT MATEU	349,15	260,32	1.445,50	361,38	209,48	2.625,82
103	Sant Rafael, arcàngel SAN RAFAEL DEL RIO	97,41	62,00	259,06	64,77	19,50	502,73
107	Mare de Déu del Pilar TÍRIG	115,87	50,00	840,47	210,12	77,99	1.294,45
110	Sant Bartomeu, apòstol TODOLELLA	33,43	35,00	250,80	62,70	26,00	407,92
113	L'Assumpció de Maria TRAIQUERA	296,12	263,50	1.233,41	308,35	193,31	2.294,69
121	Sants Joans VILLORES	19,61	30,00	286,40	71,60	9,50	417,11
125	L'Assumpció de Maria SORITA	32,34	50,00	122,60	30,65	6,50	242,09
125.2	Santuari Mare de Déu de la Balma SORITA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total ELS PORTS-MAESTRAT		3.035,11	3.050,97	21.140,60	7.057,88	1.709,50	35.994,05

ARXIPRESTAT BAIX MAESTRAT							
ID.	PARRÒQUIA	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
001	Sant Joan Baptista ALCALÀ DE XIVERT	1.080,22	1.028,50	9.661,91	2.415,48	428,46	14.614,57
001.2	Cofraria Mare de Déu dels Desemparats ALCALÀ DE XIVERT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
002	Sant Miquel, arcàngel ALCANAR	1.347,69	462,89	1.075,70	268,92	518,95	3.674,14
002.2	Ermita Mare de Déu del Remei ALCANAR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
014.1	Sant Bartomeu, apòstol BENICARLO	1.933,37	975,60	8.487,36	2.121,84	793,42	14.311,59
014.2	Santa Maria del Mar BENICARLO	888,15	575,00	3.721,13	930,28	217,98	6.332,54
014.3	Sant Pere, apòstol BENICARLO	960,75	547,70	4.391,02	1.097,75	252,31	7.249,53
022	Sant Llorenç, diaca CÀLIG	330,24	675,70	1.965,58	491,40	78,99	3.541,91
022.2	Santuari Mare de Déu dels Socors CÀLIG	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
027	Sant Pere, apòstol CASES D'ALCANAR, LES	204,50	116,78	332,13	83,03	64,49	800,93
083	Mare de Déu del Socors PENÍSCOLA	966,18	410,00	5.069,39	1.267,35	296,47	8.009,38
105	Santa Maria Magdalena SANTA MAGDALENA DE POLPIS	162,14	184,52	675,14	168,78	71,99	1.262,58
123.1	L'Assumpció de Maria VINARÓS	1.991,80	647,00	14.910,94	3.727,73	903,24	22.180,72
123.3	Sant Maria Magdalena VINARÓS	1.354,20	683,50	3.594,02	898,51	358,46	6.888,68
Total BAIX MAESTRAT		11.219,22	6.307,19	53.884,31	13.471,08	3.984,77	88.866,56

RESUM TOTAL D'APORTACIONS						
	Q. Sem.	C. Germ.	F. Comp.	C. Rect.	Aranc.	TOTAL
RIBERA D'EBRE-PRIORAT	4.923,59	6.105,00	25.827,85	6.456,96	2.157,35	45.470,75
TERRA ALTA	2.379,27	2.418,57	14.874,83	7.318,71	930,07	27.921,46
MONTSIÀ-TINENÇA	8.839,71	3.868,66	27.444,34	6.861,09	3.624,27	50.638,07
BAIX EBRE	7.529,26	4.398,06	25.080,49	6.270,12	2.851,81	46.129,74
DELTA-LITORAL	6.418,58	1.980,79	18.486,21	4.621,55	2.284,44	33.791,57
ELS PORTS-MAESTRAT	3.035,11	3.050,97	21.140,60	7.057,88	1.709,50	35.994,05
BAIX MAESTRAT	11.219,22	6.307,19	53.884,31	13.471,08	3.984,77	88.866,56
	44.344,73	28.129,24	186.738,63	52.057,38	17.542,21	328.812,19

5. Fons diocesà per al sosteniment del clergat. Entrades i sortides 2018

ENTRADES	
Fons Comú Interdiocesà	906.723,96
Subvenció seguretat social de la C.E.E.	110.908,76
Aportacions Fundacions al fons de compensació	2.554,39
Aportació capellans nova normativa al fons de misses, votius i gratificacions	188.587,50
TOTAL ENTRADES	1.208.774,61

SORTIDES	
Pagament mínim vital diocesà	667.409,64
Seguretat social patronal dels sacerdots	94.819,95
Gratificació per anexos	33.176,56
Sacerdots malalts i/o necessitats	18.317,34
Misses -intencions per sacerdots	123.435,13
Despeses varies	54.997,19
TOTAL SORTIDES	992.155,81

SUPERÀVIT	216.618,80
------------------	-------------------

6. Mans Unides - Campanya contra la fam. Recaptació Campanya 2018

Població	Parròquies	Socis	Ajuntaments
Alcalà de Xivert	7.808,00 €		
Alcanar	803,00 €		
Alcoceber			
Alfara de Carles	60,00 €		
Aldea, L'	650,00 €		
Aldover	195,00 €		
Ametlla de Mar, L'	250,00 €		
Ampolla, L'	3.165,40 €		2.003,58 €
Amposta	13.500,00 €		
Arnes			
Ascó	2.921,68 €		1.000,00 €
Batea			
Benicarló	21.012,60 €		
Benifallet			
Benissanet	74,35 €		
Bisbal de Falset	190,00 €		
Bitem	120,00 €		
Bot	77,80 €		
Cabacés	282,82 €		
Calig			
Camarles	225,00 €		
Campredó	215,78 €		
Canet Lo Roig	121,05 €		
Capçanes	512,61 €		
Caseres	50,00 €		
Cases d'Alcanar	156,05 €		
Castellfort			
Catí			
Cervera Maestre	344,06 €		
Cinctorres			
Colldejou	110,84 €		
Corbera d'Ebre	243,93 €		
Cornudella			
Darmós	115,00 €		
Deltebre (Jesús i Maria)			
Deltebre L.C.			
Fatarella La	160,00 €		
Figuera, La			
Flix	614,00 €		
Forcall	1.436,45 €		
Freginals	95,00 €		
Galera, La	505,00 €		
Gandesa	1.587,68 €		
García	735,00 €		
Ginestar			
Lligallos, Els			
Lloà, El	65,00 €		
Godall			
Guiamets, Els			
Hervès			
Horta Sant Joan			
Hospitalet de l'Infant	394,86 €		

Població	Parròquies	Socis	Ajuntaments
Alcalà de Xivert	7.808,00 €		
Alcanar	803,00 €		
Alcoceber			
Alfara de Carles	60,00 €		
Aldea, L'	650,00 €		
Aldover	195,00 €		
Ametlla de Mar, L'	250,00 €		
Ampolla, L'	3.165,40 €		2.003,58 €
Amposta	13.500,00 €		
Arnes			
Ascó	2.921,68 €		1.000,00 €
Batea			
Benicarló	21.012,60 €		
Benifallet			
Benissanet	74,35 €		
Bisbal de Falset	190,00 €		
Bitem	120,00 €		
Bot	77,80 €		
Cabacés	282,82 €		
Calig			
Camarles	225,00 €		
Campredó	215,78 €		
Canet Lo Roig	121,05 €		
Capçanes	512,61 €		
Caseres	50,00 €		
Cases d'Alcanar	156,05 €		
Castellfort			
Catí			
Cervera Maestre	344,06 €		
Cinctorres			
Colldejou	110,84 €		
Corbera d'Ebre	243,93 €		
Cornudella			
Darmós	115,00 €		
Deltebre (Jesús i Maria)			
Deltebre L.C.			
Fatarella La	160,00 €		
Figuera, La			
Flix	614,00 €		
Forcall	1.436,45 €		
Freginals	95,00 €		
Galera, La	505,00 €		
Gandesa	1.587,68 €		
García	735,00 €		
Ginestar			
Lligallos, Els			
Lloà, El	65,00 €		
Godall			
Guiamets, Els			
Hervès			
Horta Sant Joan			
Hospitalet de l'Infant	394,86 €		

	2018
R E S U M	Euros
Parròquies, Convents i Activitats	118.535,76 €
Ajuntaments	9.323,58 €
Donatius diversos Tortosa	
Amposta Legado	
Altres donatius (Cabaces 2.000)	
TOTAL RECAPTACIÓ DIRECTA	127.859,34 €
RECAPTACIÓ INDIRECTA	
Socis	0,00 €
Bisbat (Correus i fotocopies)	
TOTAL RECAPTACIÓ	127.859,34 €

7. Càritas diocesana.

Recaptació de la col·lecta del dia del Corpus, 2018

Parròquia:	Import	Parròquia:	Import
Alcalà de Xivert-St Joan Bpta	3.396,00 €	Masdenverge-Verge del Roser	148,00 €
Alcanar-St Miquel I Cases d'Alcanar	287,63 €	Masriudoms-St Jaume	0,00 €
Aldover	99,00 €	El Masroig - St Bartolome	110,00 €
Ametlla de Mar-Purificació de Maria	150,00 €	Miravet-Nativitat de Maria	97,87 €
Ampolla-St Joan Bpta	0,00 €	Molar-St Roc	75,00 €
Amposta - Sant Josep	0,00 €	Móra Nova-MD del Remei	170,00 €
Amposta - Assumpció	0,00 €	Morella-Assumpció	3.900,00 €
Arnes-Sta Maria Magdalena	0,00 €	Pauls	365,00 €
Ascó-St Joan Bpta	0,00 €	Peñíscola-MD dels Dolors	358,02 €
Benissanet-St Joan Bpta	131,69 €	Perelló-Assumpció	120,65 €
Benicarló - Sant Bertomeu	0,00 €	Pinell de Brai-St Llorenç	250,00 €
Benicarló - Sant Pere	0,00 €	Ribaroja	86,00 €
Benicarló - Santa Maria	0,00 €	Roquetes	80,52 €
Bisbal de Falset	106,00 €	Rossell-Sts Joans	100,00 €
Bítem-MD Oliva	265,00 €	Sant Carles-Santíssima Trinitat	388,75 €
Calig	110,00 €	Sant Carles-St Josep Obrer	311,90 €
Campredó-St Joan Bpta	376,38 €	Sant Jordi-St Jaume	86,00 €
Canet Lo Roig-St Miquel	118,70 €	Santa Bàrbara-Sta Bàrbara	152,63 €
Caçcanes-Nativitat de Maria	110,00 €	Sènia-St Bartomeu	74,00 €
Cases Alcanar-St Pere	0,00 €	Torre Espanyol-St Jaume	0,00 €
Catí-Assumpció	0,00 €	Tortosa-Els Àngels	45,00 €
Cervera Maestre	131,05 €	Tortosa-MD del Roser	133,28 €
Colldejou-St Llorenç	239,80 €	Tortosa-MD dels Dolors	602,42 €
Deltebre-Sant Miquel	0,00 €	Traiguera-Assumpció	181,30 €
El Lloar	35,00 €	Ulldecona	0,00 €
Fatarella-St Andreu	200,00 €	Vandellos	94,16 €
Flix	263,00 €	Vilalba dels Arcs-St Llorenç	0,00 €
Gandesa	280,00 €	Vinaros	925,50 €
Herbes	143,45 €	Xert-Assumpció	0,00 €
Hospitalet Infant-St Pere	0,00 €	Xerta	488,50 €
Jesús	200,00 €	PARROQUIES NO IDENTIFICADES	1.500,96 €
La Jana	120,00 €	TOTAL	17.608,16 €

8. Recaptació de les col·lectes per a Missions, per arxiprestats, 2018

ARXIPRESTAT	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT RIBERA D'EBRE-PRIORAT							
ASCÓ	428,86				428,86	1.654	0,34
BENISSANET	10,00				10,00	1.247	0,01
BISBAL DE FALSET, LA	103,00				103,00	216	0,48
CABACÉS	125,00			2000,00	2125,00	326	6,52
CAPÇANES 2017	321,00				321,00		
CAPÇANES					0,00	411	0,00
COLLDEJOU					0,00	172	0,00
DARMÓS	110,00				110,00	110	1,00
FIGUERA, LA	45,00				45,00	118	0,38
FLIX	443,00				443,00	3.795	0,12
GARCIA	306,80				306,80	559	0,55
GINESTAR	35,00				35,00	819	0,04
GUIAMETS, ELS 2017	205,74				205,74		
GUIAMETS, ELS					0,00	292	0,00
LLOAR, EL	30,00				30,00	110	0,27
MARÇÀ 2017	262,70				262,70		
MARÇÀ					0,00	611	0,00
MARGALEF					0,00	108	0,00
MASROIG, EL					0,00	534	0,00
MIRAVET	100,00				100,00	774	0,13
MOLAR, EL 2017	228,00						
MOLAR, EL	250,00				250,00	293	0,85
MÓRA D'EBRE							
Parròquia	1025,00				1025,00	5.578	0,18
Col·legi Santa Teresa	455,00	138,00					
Anònims				793,32	793,32		
TOTAL MÓRA D'EBRE	1480,00	138,00	0,00	793,32	2411,32	5.578	0,43

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT RIBERA D'EBRE-PRIORAT							
MORA LA NOVA	730,00			500,00	1230,00	3.190	0,39
PALMA D'EBRE, LA	135,00				135,00	371	0,36
RASQUERA	25,00				25,00	858	0,03
RIBA-ROJA D'EBRE	396,00				396,00	1.195	0,33
SERRA D'ALMOS, LA	80,00				80,00	252	0,32
TIVISSA	576,00				576,00	1.398	0,41
TORRE DE L'ESPANYOL, LA	192,44				192,44	676	0,28
VILELLA BAIXA, LA					0,00	202	0,00
VINEBRE	80,00				80,00	449	0,18
TOTAL ARXIPRESTAT	6698,54	138,00	0,00	3293,32	10129,86	26318,00	0,38

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT TERRA ALTA							
ARNES					0,00	474	0,00
BATEA 2016	909,50						
BATEA 2017	909,50						
BATEA	300,00				300,00	1.975	0,15
BOT	121,00				121,00	630	0,19
CASERES					0,00	267	0,00
CORBERA D'EBRE	236,00				236,00	1.136	0,21
FATARELLA, LA	125,00				125,00	1.051	0,12
GANDESA	609,91				609,91	3.091	0,20
HORTA DE SANT JOAN					0,00	1.219	0,00
PINELL DE BRAI	510,90				510,90	1.076	0,47
POBLA DE MASSALUCA, LA	100,00				100,00	354	0,28
PRAT DE COMPTE					0,00	164	0,00
VILALBA DELS ARCS	100,00				100,00	682	0,15
TOTAL ARXIPRESTAT	3921,81	0,00	0,00	0,00	2102,81	12.119	0,17

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT MONTSIÀ-LA TINENÇA							
AMPOSTA							
L'Assumpció 2017	401,20						
L'Assumpció	345,00			1000,00	1.345,00	6.545	0,21
Sagrat Cor	1974,00	155,00		48,08	2.177,08	10.409	0,21
Sant Josep 2017	1205,00						
Sant Josep	730,00				730,00	4.081	0,18
Col·legi Sagrat Cor	105,00				105,00		
TOTAL AMPOSTA	4760,20	155,00	0,00	1048,08	4357,08	21.035	0,21
FREGINALS	180,00				180,00	405	0,44
GALERA, LA	251,00				251,00	800	0,31
GODALL					0,00	673	0,00
MAS DE BARBERANS	85,00				85,00	619	0,14
MASDENVERGE	210,00				210,00	1.106	0,19
MUNTELLS, ELS	45,00				45,00		0,00
POBLA DE BENIFASSAR					0,00	126	0,00
POBLE NOU DEL DELTA					0,00	162	0,00
ROSSELL	83,50	36,20			119,70	1.041	0,11
SANT CARLES DE RÀPITA					0,00		
Santíssima Trinitat	491,05				491,05	10.665	0,05
Sant Josep	739,54				739,54	4.338	0,17
Col·legi Sagrada Família	300,00						
TOTAL SANT CARLES	1530,59	0,00	0,00	0,00	1230,59	10.665	0,12
SANT JOAN DEL PAS					0,00	164	0,00
SANTA BÀRBARA	300,00				300,00	3.821	0,08
SÈNIA, LA					0,00	5.893	0,00
ULLDECONA	875,00			1990,00	2865,00	6.460	0,44
VALENTINS, ELS					0,00	280	0,00
VALLIBONA					0,00	87	0,00
TOTAL ARXIPRESTAT	8320,29	191,20	0,00	3038,08	9643,37	53337,00	0,18

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT DELTA-LITORAL							
ALDEA, L'	772,50				772,50	4.376	0,18
AMETLLA DE MAR, L'	232,00	40,00			272,00	7.303	0,04
AMPOLLA, L'					0,00	3.479	0,00
CAMARLES 2017	512,00						
CAMARLES					0,00	3.514	0,00
DELTEBRE-LA CAVA	300,00				300,00	7.895	0,04
DELTEBRE-JESUS I MARIA 2017	200,00						
DELTEBRE-JESÚS I MARIA					0,00	3.963	0,00
HOSPITALET DE L'INFANT	496,54				496,54	5.003	0,10
LLIGALLO	50,00				50,00	744	0,07
MASRIUDOMS	42,00	35,00			77,00	128	0,60
MONTELLS, ELS					0,00	507	0,00
PERELLÓ, EL 2017	283,42						
PERELLÓ, EL					0,00	3.155	0,00
PRATDIP					0,00	685	0,00
SANT JAUME D'ENVEJA 2017	55,00						
SANT JAUME D'ENVEJA					0,00	3.048	0,00
VANDELLÓS	221,25				221,25	916	0,24
TOTAL ARXIPRESTAT	3164,71	75,00	0,00	0,00	3239,71	44.716	0,07

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT ELS PORTS-MAESTRAT							
CANET LO ROIG	167,65				167,65	760	0,22
CASTELLFORT 2017	50,00						
CASTELLFORT	25,55				25,55	215	0,12
CATÍ					0,00	787	0,00
CERVERA DEL MAESTRE	412,15				412,15	644	0,64
CINCTORRES	105,00				105,00	454	0,21
FORCALL	415,00			460,00	875,00	500	16,20
HERBERS	70,00				70,00	54	1,30
JANA, LA	190,00				190,00	733	0,26
MATA, LA	140,00				140,00	181	0,06
MORELLA	7705,00			832,72	8537,72	2.544	3,36
OLOCAU DEL REI					0,00	118	0,00
ORTELLS					0,00	36	0,00
PALANQUES					0,00	30	0,00
PORTELL					0,00	222	0,00
SALZEDELLA					0,00	801	0,00
SANT JORDI	150,50				150,50	1.078	0,14
SANT MATEU					0,00	2.031	0,00
SANT RAFAEL DEL RIU	31,00				31,00	512	0,06
SORITA 2017	100,00						
SORITA	25,00				25,00	129	0,19
TÍRIG	450,00				450,00	497	0,91
TODOLELLA					0,00	140	0,00
TRAIQUERA	306,70				306,70	1.531	0,20
VILLORES					0,00	42	0,00
XERT					0,00	819	0,00
XIVA	100,00				100,00	38	2,63
TOTAL ARXIPRESTAT	10443,55	0,00	0,00	1292,72	11736,27	14.896	0,79

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ARXIPRESTAT BAIX MAESTRAT							
ALCALÀ DE XIVERT	1662,00	0,00	0,00	180,00	1842,00	7.233	0,25
ALCANAR	668,79	0,00		0,00	668,79	8.344	0,08
BENICARLÓ							
P. Sant Bertomeu	4668,00	1128,50			5796,50	12.961	0,45
P. Santa Maria del Mar 2017	900,00				900,00	6.645	0,14
P. Sant Pere	1188,85	525,00			1713,85	6.915	0,25
Col·legi Públics	393,38				393,38		
Col·legi Consolació	869,24				869,24		
Confraries Sant Bertomeu	100,00				100,00		
Interparroquial				1192,32	1192,32		
TOTAL BENICARLÓ	8119,47	1653,50	0,00	1192,32	10965,29	26521,00	0,41
CÀLIG	0,00	0,00		0,00	0,00	2.080	0,00
CASES D'ALCANAR, LES	177,81			0,00	177,81	1.293	0,14
PENISCOLA	590,60	0,00		72,12	662,72	7.457	0,09
SANTA MAGDALENA DE P. 2017	550,00						
SANTA MAGDALENA DE P.	0,00				0,00	830	0,00
VINARÒS							
P. L'Assumpció	1037,00				1037,00	18.675	0,06
P. Santa Magdalena	1250,00				1250,00	9.662	0,13
Col·legi Consolació	356,00				356,00		
Hogar San Sebastián	275,00				275,00		
Interparroquial	3387,00				3387,00		
TOTAL VINARÒS	6305,00	0,00	0,00	0,00	6305,00	28.337	0,22
TOTAL ARXIPRESTAT	18073,67	1653,50	0,00	1444,44	21171,61	82095,00	0,26

<i>ARXIPRESTAT BAIX EBRE</i>	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
ALDOVER					0,00	940	0,00
ALFARA DE CARLES					0,00	395	0,00
BENIFALLET	65,00				65,00	703	0,09
BÍTEM	130,00				130,00	1.170	0,11
CAMP-REDÓ	428,04			1072,12	1500,16	1.206	1,24
JESÚS	634,00	110,00			744,00	3.768	0,20
PAÜLS					0,00	596	0,00
RAVAL DE CRIST					0,00	1.951	0,00
REGUERS, ELS					0,00	669	0,00
ROQUETES	700,00			108,16	808,16	6.336	0,13
TIVENYS	95,00				95,00	876	0,11
TORTOSA							
P. Sant Crist		172,50			172,50	1.990	0,09
P. Els Àngels	241,00				241,00	2.616	0,09
P. Els Dolors	809,70				809,70	6.278	0,13
P. El Roser	610,00				610,00	8.326	0,07
P. Sant Blai	250,00				250,00	5.098	0,05
P. Sant Jaume 2017	177,00				177,00		
P. Sant Jaume					0,00	2.058	0,00
P. Sant Pere					0,00	389	0,00
Temple de la Reparació	146,00	99,20			245,20		
Col·legi D. Sagrada Família 2017	2089,78						
Col·legi D. Sagrada Família	977,83				977,83		
Col·legi Teresà	40,00						
Anònims / Subscriptors		150,00		1978,00	2128,00		
TOTAL TORTOSA	5341,31	421,70	0,00	1978,00	7741,01	26.755	0,43
VINALLOP	76,00				76,00	364	0,21
XERTA					0,00	1.250	0,00
TOTAL ARXIPRESTAT	7469,35	531,70	0,00	3158,28	11159,33	46.979	0,24

	DOMUND	INF. MISS.	CLER.NAD.	MISS.DIO	TOTAL	HAB.	€/HAB
INTERESOS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
ANÓNIMS 2017	621,79			0,00			
ORIGEN DESCONEGUT	470,08	corrrespon a : 209+55+65,58+140,5					
APOSTOLT ORACIÓ	170,00						
APORTACIONS FORA BISBAT	0,00	0,00	0,00	1428,23	1428,23		
HERÈNCIA				9491,11	9491,11		
TRAMÈS DIRECTE A MADRID (Provisional)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
TOTAL DIÒCESI	59353,79	2589,40	0,00	23146,18	80102,30	280.460	0,29

9. Resum dels Comptes dels Monestirs de Clausura 2018

Ingressos totals	Sortides totals	Superavit total
8.469.662,94	1.149.599,19	7.320.063,75

Crònica diocesana

Inicio del mes misionero extraordinario Día 1 de octubre. Fiesta de Santa Teresa del Niño Jesús

*Celebración de la Eucaristía
en el monasterio de las Carmelitas Descalzas, de Jesús –Tortosa*

El día 1 de Octubre, tuvo lugar en todo el mundo, la apertura del mes misionero extraordinario declarado por el Papa Francisco. En nuestra diócesis se inició con una Eucaristía celebrada en el monasterio de vida contemplativa de las Carmelitas Descalzas de Jesús-Tortosa, presidida por nuestro Sr. Obispo y concelebrada por once sacerdotes. Todos los cantos fueron a cargo de las hermanas carmelitas, los cuales estaban compuestos con la letra de santa Teresa del Niño Jesús y la música de Mn. Jaume Sirisi, que fue sacerdote de nuestra diócesis.

Una seglar de la Delegación de Misiones, dio lectura a la monición de entrada: Se cumplen 100 años de la Carta Apostólica “Maximum Illud” del Papa Benedicto XV, quien quiso dar un fuerte impulso al compromiso misionero y al anuncio del Evangelio. El Papa Francisco ha invitado a celebrar el mes misionero extraordinario, bajo el lema: “*Bautizados y enviados: la Iglesia de Cristo en misión en el mundo*”. Quiere el Santo Padre despertar la conciencia de la misión ad gentes y retomar con nuevo impulso la responsabilidad de proclamar el Evangelio. “La salida misionera es el paradigma de toda la obra de la Iglesia” (E.G. 15)... Toda la Iglesia es misionera por su misma naturaleza, por eso, en la Eucaristía, como pueblo

de Dios, nos sentimos hermanos de toda la humanidad y al mismo tiempo responsables de una misión que debe llegar hasta el último rincón de la tierra.

Otra seglar de la Delegación de Misiones proclamó la 1ª lectura del libro del profeta Isaías (Is 66, 10-14c) y el Salmo responsorial 102: “*Como un padre tiene ternura por sus hijos, tiene el Señor ternura por sus fieles*”. Una religiosa de la congregación de Ntra. Sra. de la Consolación proclamó la 2ª lectura de la carta de San Juan (Jn 4, 7-16) y Mn. Juan José Roca el Evangelio según San Mateo (Mt 11, 25-30).

Nuestro obispo, Mons. Enrique Benavent, empezó la homilía citando unas palabras del teólogo Von Balthasar quien la consideraba Santa Teresa del Niño Jesús “la santa más grande de los tiempos modernos”. El Señor llevó a Santa Teresa por el camino de la infancia espiritual. A la santidad más grande se llega por el camino más humilde... según las palabras del evangelio de San Mateo: “*Te enaltezco Padre, Señor del cielo y de la tierra porque has ocultado estas cosas a los sabios y entendidos y las has revelado a los sencillos*”. Los misterios del Reino de Dios llegan a los pequeños y sencillos. Este es el camino de Teresa del Niño Jesús. Camino de infancia espiritual por el que Dios nos ha de ayudar para llegar a su Reino. La infancia espiritual de santa Teresa se ve en sus escritos autobiográficos. Es una persona que descubre en todos los detalles de su vida, cualquier gesto, un pequeño detalle, una flor, cualquier signo de amor de otra persona: padres, hermanas... en todo ve el amor de Dios.

El Papa Francisco nos invita a celebrar el mes misionero extraordinario. Todos los bautizados somos enviados al mundo a evangelizar. El Papa quiere que este mes misionero inspire la vida de la Iglesia. Hemos de convertir nuestras acciones en momentos misioneros. Cualquier acción de nuestra Iglesia diocesana, ha de ser un momento misionero.

Que el Señor nos ayude a dar testimonio de nuestra fe y en este mes misionero extraordinario, pidamos la intercesión de nuestros misioneros diocesanos: San Francisc Gil de Frederich, San Pere Mártir Sans y el beato Jacinto Orfanell. Que ellos sean nuestros intercesores.

Al finalizar la solemne Eucaristía, los fieles vennerarob la reliquia de la santa. *Delegación Diocesana de Misiones*

**La Residència Diocesana d'Ancians
i Centre de Dia "Sant Miquel Arcàngel"
ha estat la 1^a en rebre l'acreditació
de CENTRE LLIURE DE SUBJECCIONS
des de fa més de 5 anys**

El dia 9 d'octubre, la Residència Diocesana d'Ancians i Centre de Dia "Sant Miquel Arcàngel" de Tortosa, va rebre el Diploma "**Acreditació Oro**" com a CENTRE LLIURE DE SUBJECCIONS des de fa més de 5 anys. S'aconsegueix aquesta acreditació mitjançant el Programa "*Desatar al anciano y al enfermo de Alzheimer*" promogut per la Confederació Espanyola de Majors (CEOMA) que busca l'eradicació de l'ús de les subjeccions en la cura de les persones grans.

A la presidència hi eren el Dr. Antonio Burgueño, director del Programa, impulsat per CEOMA, la Sra. Bea Castellà, fisioterapeuta, mossèn Víctor M. Cardona, president del Patronat i el Sr. Francisco Gallego, gerent. També van ser-hi presents a l'acte els següents invitats: Directora Territorial de Treball, Afers Socials i Famílies a les Terres de l'Ebre, Sotsdirectora del Campus Terres de l'Ebre de la URV, Directora de l'Associació Familiars Alzheimer Terres de l'Ebre, Directora de la Fundació Tutelar Terres de l'Ebre, i Tresorer del Patronat.

El Dr. Burgueño comentà el gran esforç que suposava atendre els ancians de la manera que en aquesta Residència s'atenen. Per motius de seguretat s'eviten les caigudes i el nombre de persones que cauen del centre és normal dintre l'estadística que hi ha en l'àmbit mundial. Amb tot el que va d'any no s'ha produït cap fractura de fèmur. És un centre que es considera eficient i es pot demostrar que ho és. Està adaptat perquè els ancians tinguin seguretat, Fa sis anys que s'implantà el programa i és un centre veterà i expert. A l'estat espanyol hi ha 29 centres que fa mes de 5 anys que treballen amb aquest programa i la *Residència Sant Miquel Arcàngel* ha demostrat i seguirà demostrant que es pot dur a terme. Es posà en marxa el dia 20 de juny de 2013, per tant fa més de 5 anys que els tècnics i tot el personal del centre treballen en el seu desenvolupament i aplicació, gràcies al qual els usuaris de la Residència, no estan sotmesos a subjeccions físiques

Dels 29 centres espanyols que són lliures de subjeccions amb el recorregut de 5 anys, el primer en rebre aquesta acreditació ha es-

tat la nostra residència. Enhorabona i moltes felicitats! Mn. Víctor Cardona expressà el seu goig i el desig de mirar edavant, no parant fins que els usuaris siguen atesos el millor possible en tots els sentits.

El Dr. Antonio Burgueño, en lliurar el Diploma d'Acreditació, felicità els professionals de la casa, perquè això s'havia conseguit gràcies al seu l'esforç continu i al treball en equip. Després encoratjà a tots a seguir lluitant per a ser un model no només per a les Terres de l'Ebre, sinó per a la província de Tarragona. *Maria Joana Querol Beltrán*

Recull de notícies
publicades al setmanari “Vida diocesana”
Octubre de 2019

Els nostres testimonis (1)

La Carta Apostòlica *Maximum Illud*, del Papa Benet XV, al n. 9 ens diu: “*molts missioners han arribat, a exemple dels apòstols, al grau més alt de perfecció en l'exercici de les virtuts; i no són pocs els que han confirmat amb la seua sang la fe i han coronat els seus treballs apostòlics amb el martiri*”.

Les nostres terres han vist néixer i créixer en la fe a nombrosos màrtirs. En aquesta primera setmana del Mes Missioner Extraordinari els volem recordar perquè van ser grans testimonis de l'Evangel·li allà on l'Esperit els va portar, però van créixer als nostres pobles, van xafar molts dels carrers que nosaltres xafem ara, van anar als mateixos santuaris on encara anem, ens van precedir en el temps i en la fe. Ho podríem resumir en el fet que van ser batejats als mateixos llocs on encara bategem i van ser enviats als països més llunyans on van donar el seu millor testimoni: el martiri.

Parlem del Beat Jacint Orfanell, nascut a finals del segle XVI a la Jana (el Maestrat), cremat a la foguera a Nagasaki (Japó); de Sant Pere Màrtir Sans, nascut al segle XVII a Ascó (la Ribera d'Ebre) i decapitat a la Xina i de Sant Francesc Gil de Frederich, nascut a Tortosa a principis del segle XVIII i decapitat a Tonkín (al Vietnam actual). Tots tres van viure una vida EVANGÈLICA, lliurats totalment a l'evangelització.

Des de la Delegació de Missions voldríem que durant la celebració d'aquest Mes Missioner extraordinari tots preguem i aconseguim ser uns bons testimonis de la fe que professem. *Delegació Diocesana de Missions*

Els nostres testimonis (i 2)

Som “Batejats i enviats”, com se’ns està recordant contínuament al llarg del Mes Missioner Extraordinari. Però també n’hi ha qui són cridats a donar testimoni als llocs més insospitats de la terra. Més de vint persones originàries a la nostra diòcesi estan sent testimonis als llocs de la Terra on l’Esperit els ha portat. Tots els nostres missioners pertanyen a alguna congregació religiosa excepte Mike Safont, laic, que va nàixer en la fe a la comunitat de Sant Josep Obrer de Sant Carles de la Ràpita i ha estat enviat a Equador mitjançant OCASHA-Cristians amb el Sud. Ells ens representen en el que ens demana Jesús “*Aneu, doncs, a tots els pobles, ...*” (Mt 28, 18-20). Per això ens hem d’esforçar en conèixer qui són, saber què fan, pregar per les seues necessitats i cooperar en allò material que necessiten.

El signe de la vitalitat d’una comunitat cristiana és que sigue plenament evangelitzadora i que d’entre els seus membres vagin tots els carismes. Tots els creients estem cridats a ser testimonis, cadascú segons el seu carisma, però sense aquells que marxen a compartir la fe a altres països, alguna cosa ens estarà faltant. Hem de fer nostra la veu del Papa Francesc: “*eixim a les perifèries perquè hem estat batejats i, per això, som enviats a proclamar la Bona Nova. No tinguem por*”. *Delegació Diocesana de Missions*

Formació permanent del clergat.

Els dies 16 i 17 de Setembre al Seminari van tenir lloc les Jornades per a la Formació Permanent del Clergat, presidides pel Sr. Bisbe. Com a President de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe de la CEE, ens explicà magistralment la Nota recent amb “Orientacions Doctrinals sobre la Oració cristiana” insistint en el fonament cristològic de la pregària cristiana i oferint criteris de discerniment. El Delegat de Missions explicà els actes programats per l’imminent Mes Missioner extraordinari. Al vespre, a l’ermita

del Remei d'Alcanar el Sr. Ricard Reverter Forcadell, membre de la Junta parroquial del Remei, ens parlà dels treballs per a consolidar tot l'edifici, amenaçat per les característiques del subsòl. Finalment vam compartir el sopar.

El dimarts va ser el combonià P. Caldera qui ens presentà la Carta Apostòlica "Maximum illud", que fa 100 anys suposà un impuls extraordinari per a la consciència missionera de tota l'Església. *M.I. José Luis Arín Roig*

20 d'octubre: el DOMUND del mes Missioner Extraordinari.

La jornada del DOMUND de cada any ens recorda que la resposta en el seguiment de Crist necessàriament ens ha de portar a la nostra vocació missionera. Certament quan algú troba el que considera bo corre a comunicar-ho als altres. Només cal recordar el passatge evangèlic on les persones que havien perdut la moneda o l'ovella van córrer a dir als seus que ja ho havien trobat. Així hauria de passar també amb la nostra trobada amb Crist: hauríem de córrer per comunicar-ho als altres i les jornades del DOMUND són un recordatori perquè sigui així. Això ho podríem resumir tot dient que l'hem trobat, hem estat batejats i hem estat enviats a comunicar-ho. Això és el que ens diu el lema del Mes Missioner Extraordinari que estem celebrant durant el present mes d'octubre.

Amb tot, de vegades, la repetició de determinades activitats ens pot portar a un cert cansament o un mimetisme d'una vegada cap a l'altra. Això és el que ens pot passar amb la nostra vida cristiana i, evidentment, també amb el nostre compromís missioner. Pot ser que el fet d'arribar cada any ens digui a fer simplement un gest: cercar a les butxaques unes monedes o diners per posar-les a l'interior del sobre i no ens adonem que això no és més que una part de que hem de fer.

El DOMUND del mes missioner extraordinari ha de ser molt més que això, ha de ser un tornar a veure el nostre compromís d'enviats a proclamar el missatge per tot arreu. Certament la majoria de nosaltres no hem estat cridats a deixar la nostra gent i el nostre país, però això no ens eximeix de la nostra obligació missionera. Eixe proclamar ha de ser "*que amb les nostres paraules i la nostra vida mostrem Aquell que ha canviat la nostra existència i ha fet possible*

que creixi en nosaltres l'esperança, l'alegria i l'amor" (José Maria Calderón, Director d'OMP a Espanya).

Intentem això: que la present jornada del DOMUND ens porti a viure plenament el seguiment d'Aquell que hem trobat amb esperança, alegria i amor. Tot desitjant que aquell gest de posar les monedes al sobre no sigui mai més un gest mimètic sinó una forma d'aplicar la justícia i el compromís missioner en les nostres vides tot compartint allò que tenim. *Delegació Diocesana de Missions*

Dos eventos importantes celebrados en la Jana en septiembre 2019.

La Jana es un municipio ubicado en el norte de la provincia de Castellón. Su gente celebró el 14 de septiembre dos eventos importantes, presididos por el señor Obispo. El primero fue la bendición de la puerta de la capilla al lado del cementerio y de la imagen del santo apóstol Bartolomé, patrón de la Jana, que había sido en parte destruida durante la guerra civil. Con la ayuda de la diputación de Castellón, se asignó un fondo para su reparación.

El segundo evento fue la celebración solemne de la Eucaristía en la Iglesia san Bartolomé, en memoria de sus dos hijos beatos: Jacinto Orfanell y Clemente Adolfo. El primero fue misionero en Japón, donde murió como el primer mártir de la comunidad valenciana –s XVII–. Clemente Adolfo, por otro lado, era hermano de las escuelas cristianas de San Juan Bautista de la Salle. Debido a su fe, él también como tantos otros cristianos fueron víctimas de la guerra civil en 1936.

La misa solemne de aquel día fue cantada por los antiguos alumnos de la Salle de Benicarló. Más tarde, terminamos la fiesta con la procesión de las imágenes de los dos Beatos precitados y la danza tradicional en la plaza de la Iglesia en su honor. *Rev. Godefroid Leon Khonde*

Reunió d'Arxiprestos i Delegats Diocesans.

El dia 20 de setembre al Seminari va tenir lloc la trimestral Reunió del sr Bisbe amb Delegats Diocesans i Arxiprestos. Es va fer una lectura dels actes d'àmbit diocesà que assenyalen la vitalitat de la

nostra Església diocesana. Després, tenint present el Full “*Batejats Enviats*”, el sr Bisbe convidà a conèixer millor els nostres màrtirs missioners: St. Francesc Gil de Federich, de Tortosa; St. Pere Màrtir Sans, d’Ascó; i el beat Jacint Orfanell, de La Jana. I a promoure la participació al “Tren Missioner a Montserrat”. Finalment es presentà la “Trobada Diocesana d’Inici de Curs”, que enguany serà de manera conjunta el dia 26, i a les 17 h tindrà lloc a la Catedral la solemne Eucaristia d’enviament missioner. *M.I. José Luis Arín Roig*

Podem compartir un somni?

Els dies van passant i ja hem arribat a la darrera setmana del Mes Missioner extraordinari, és la setmana de la trobada diocesana i l’enviament missioner, és el crit que se’ns fa a tots nosaltres perquè siguem conseqüents amb el fet de ser batejats i, per ser batejats, som enviats a la missió.

El Papa Francesc, en el seu missatge per la jornada Mundial de les Missions d’enguany, ens recorda que “*tot batejat i batejada és una missió, qui estima es posa en moviment, ix d’ell mateix i es dona a l’altre*”. I en un altre lloc del mateix missatge ens recorda que “*l’Església està en missió al món, la caritat ens condueix fins els confins de la terra i una Església en sortida fins els darrers confins exigeix una conversió missionera constant i permanent*”.

Tots som una missió ... necessitem una conversió missionera constant i permanent ... Quin repte tan important! Com podem aconseguir-ho? Cal que tinguem una predisposició que només ens pot venir amb l’actualització continuada de la gràcia del baptisme.

El proper dijous s’acabarà el mes d’octubre i, amb ell, el Mes Missioner Extraordinari, ha estat un crit constant per actualitzar el nostre compromís permanent envers la missió.

Com a cloenda, des de la Delegació Diocesana de Missions voldríem compartir un somni que tenim i és que en acabar aquest mes tots, tots els batejats, arribem a assumir que per ser batejats ja som enviats a la missió, cadascú segons el seu carisma, i ens comprometem plenament en fer-ho realitat, sempre actualitzant la nostra vida missionera i fent que les nostres comunitats siguin més vives i obertes a les necessitats espirituals i materials de tot el món. *Delegació Diocesana de Missions*

Commemoració acadèmica de la mort de Mossèn Manyà

El dia 29 d'octubre, a les 20 h, a l'Espai Patronat de Tortosa, es va celebrar l'acte acadèmic amb motiu dels 43 anys de la mort de mossèn Joan Baptista Manyà Alcoverro, sacerdot, teòleg i pedagog. Hi eren presents el Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent, mossèn Víctor Cardona, President de la "Fundació Fe i Cultura Joan B. Manyà", mossèn José Luís Arín, mossèn Isaïes Riba, membres de la fundació i un bon nombre d'assistents.

Mn. Víctor Cardona, presentà el conferenciant, el filòsof Dr. Robert Roda Aixendri, qui ens parlà del tema: **La fe en l'hora present**. El Dr. Roda s'esplanà en l'eixamplament de la raó, tant en la vida com en la fe; són com dues ales am les quals l'esperit humà s'eleva. Els factors claus del coneixement són tres: Admiració, seguiment i contrastació. L'admiració ens obre al coneixement. La trobada amb Jesús potencia la raó, desvetllant el contingut del misteri. Una fe viva convé a una veritable raó i genera autèntica cultura. Deia Mn. Manyà: "Feu metafísica, feu metafísica". La metafísica dóna el sentit de transcendència.

El Sr. Bisbe va cloure l'acte acadèmic, agraïnt al conferenciant – filòsof cristià– la seva exposició destacant l'objectiu al que un cristià no hauria de renunciar mai: el desig de complir cada dia amb la seva fe. La crida de Mn. Manyà "Feu metafísica, feu metafísica" és una necessitat perquè la fe no es converteixi en ètica o en un pur sentimentalisme. Aquest tipus de pensament és exigent, però és necessari per a l'Església. Al nostre món ofegat pel materialisme, hi ha moltes persones que creuen en coses més irracionals, que per a ells és la fe cristiana.

Gràcies al President i a la Junta del Patronat de la Fundació Manyà per tenir un record cada any, en complir-se l'aniversari del traspass de Mn. Manyà a la Casa del Pare. *Maria Joana Querol Beltrán*

Trobada d'inici de curs de les delegacions i cloenda del Mes Missioner Extraordinari

El dia 26 d'octubre es celebrà al Seminari de Tortosa la trobada diocesana d'inici de curs de les delegacions del bisbat, coincidint amb l'enviament missioner i la cloenda del Mes Missioner Extraordinari, convocat pel Papa Francesc amb el lema "**Batejats i enviats**"

Al edifici del Seminari Diocesà es van reunir aproximadament uns quatre-cents diocesans procedents dels diferents indrets del nostra diòcesi, per celebrar la cloenda del Mes Missioner Extraordinari que s'inicià el dia 1 d'octubre, amb la celebració de l'Eucaristia, presidida pel Sr. Bisbe, en el monestir de les Carmelites de Jesús-Tortosa. També seguint l'estel dels nostres màrtirs missioners van haver diferents celebracions a nivell de diòcesi: El dia 4 d'octubre, una Eucaristia a la Catedral en memòria del màrtir tortosí, sant Francesc Gil de Federich. El mateix dia a Ascó, per sant Pere Màrtir Sans i el dia 5 d'octubre una trobada i peregrinació missionera al Baix Maestrat pel beat Jacint Orfanell, de la Jana.

Després d'unes paraules de benvinguda, el Sr. Bisbe, recordà que el Papa Francesc vol que la missió sigue primordial en la vida de l'Església, ja que si no és missionera deixa de complir amb la seua missió. Això hem de comunicar-ho a les nostres parròquies i a les seues realitats pastorals. Volem ser tots presència en la nostra diòcesi i en el món, d'una Església que no ha d'estar tancada, sinó servint l'Evangelí i anunciant Jesucrist

A continuació es projectà un vídeo sobre alguns dels nostres missioners, y del seu testimoni en la missió: La Gna. Rosa Piquer, que va estar a Malabo i actualment està a Madrid, el laic Mike Safont, a l'Equador, la gna. Ester Ciurana, a Caracas, la gna. Maria Àngels Comelles, a la Guinea Equatorial, el matrimoni Roger Marco i Maria Palau, que van estar tres anys a la República Dominicana i la gna. Isabel Morelló, al Brasil. Vam acabar donant gràcies a Déu pel seu servei com a missioners i pel seu amor a Crist i als germans. S'acabà la pregària amb el rès del Pare nostre pel Mes Missioner Extraordinari.

Tot seguit ens vam distribuir per grups en els cinc tallers: de formació:

1. **Delegació Diocesana d'Ensenyament.** Fou el ponent el sr. Francesc Torralba qui parlà sobre: *“Educar la intel·ligència espiritual”* i *“Suscitar la trobada amb el Mestre interior”*
2. **Entitats socials diocesanes** (Càritas, Mans Unides, Pastoral Penitenciaría i Missions). Ponent, el missioner combonià Rvd. Antonio Calvera. El tema fou sobre *“Als 100 anys de la carta apostòlica Maximum Illud”*

3. **Grups d'Espiritualitat** (Apostolat de l'Oració, Marias de los Sagrarios Calvarios, Vida Creixent, etc.) Fou a càrrec del Sr. Bisbe. Ens presentà el llibre: *“Tot jo tinc set de Déu, el Déu que m'és vida”*. Orientacions doctrinals sobre la pregària cristiana. De la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe de la CEE
4. **Delegació Diocesana de Catequesi**, ponent el sr. Jordi Masegú. Va fer la presentació de Lifeteen – EDGE. (Pastoral i Evangelització amb adolescents i joves)
5. **Pastoral Laïcal**. El sr. Francesc Caballé presentà el Congrés de laics: *“Pueblo de Dios en salida”* que se celebrarà a Madrid els dies 14, 15 i 16 de febrer de 2020.

Amb una bona estona de pregària a la capella i d'exposició del Santíssim, dirigides per Mn. Rubén García i Mn. Javier Vilanova, i amb el refrigeri de mig dia, acabà la primera part de la trobada

La segona part es celebrà a la Catedral. Amb el lema “Batejats i enviats” el Sr. Bisbe presidí l'Eucaristia d'enviament missioner i de cloenda del Mes Missioner Extraordinari. Van concelebrar una vintena de preveres i col·laboraren dos diaques permanents i cinc seminaristes. Dirigí els cants el Sr. Raül Martínez. Mn. Antoni Borràs, delegat diocesà de missions, va fer la monició d'entrada, encoratjant a la Missió amb paraules del Sant Pare: *“La missió és una tasca permanent en la nostra Església”*. El Sr. Bisbe en l'homilia, glosà el lema “Batejats i enviats”: *Som enviats, per ajudar els altres i, no podem caure en l'egoisme de dir, sóc creient i no donar testimoni de la fe. En la nostra diòcesi tenim sants missioners que es van sentir enviats a anunciar l'Evangelí. Tots els qui estem aquí formem part d'una comunitat cristiana en una parròquia i cadascú ha de complir la seua missió.*

Amb la benedicció final del Sr. Bisbe, amb el goig d'haver participat en els actes programats a nivell diocesà, i pregant a la Mare de Déu, acabà la jornada missionera extraordinària. *Maria Joana Querol Beltrán*

Sant Pare

**Carta Apostólica del Papa Francisco
en forma de Motu Proprio:
El Archivo Secreto Vaticano
pasa a llamarse “Archivo Apostólico Vaticano”
(*Texto completo*)**

La experiencia histórica nos enseña que toda institución humana, si bien haya surgido con las mejores garantías y con esperanzas de progreso vigorosas y fundadas, tocada fatalmente por el tiempo, para permanecer fiel a sí misma y a los objetivos ideales de su naturaleza, siente la necesidad, no ya de cambiar su fisonomía, sino de transponer a las diversas épocas y culturas sus valores inspiradores y de efectuar las actualizaciones que son convenientes y a veces necesarias.

También el Archivo Secreto Vaticano, al que los Romanos Pontífices han reservado siempre solicitud y cuidado debido al ingente y relevante patrimonio documental que conserva, tan precioso para la Iglesia Católica como para la cultura universal, no escapa, en su historia de más de cuatrocientos años de antigüedad, a esos condicionamientos inevitables.

El Archivo Pontificio, que surgió del núcleo documental de la Cámara Apostólica y de la misma Biblioteca Apostólica (la llamada *Bibliotheca secreta*) entre la primera y segunda década del siglo XVII, comenzó a llamarse Secreto (*Archivum Secretum Vaticanum*) sólo a mediados de ese siglo; instalado en las salas apropiadas del Palacio Apostólico, alcanzó con el tiempo una consistencia notable y se abrió desde el principio a las peticiones de documentos que llegaban al Romano Pontífice, al Cardenal Camarlengo y luego al

Cardenal Archivero y Bibliotecario de toda Europa y del mundo. Si bien es cierto que la apertura oficial del Archivo a los investigadores de todos los países se produjo solamente en 1881, también lo es que, entre los siglos XVII y XIX, muchas obras eruditas pudieron ser publicadas con la ayuda de copias documentales fieles o auténticas que los historiadores obtuvieron de los custodios y prefectos del Archivo Secreto Vaticano. Tanto es así que el famoso filósofo y matemático alemán Gottfried Wilhelm von Leibniz, que también se sirvió de él, escribió en 1702 que podría considerarse en cierto modo el Archivo Central de Europa (*quod quodam modo totius Europae commune Archivum censerit debet*).

Este largo servicio prestado a la Iglesia, a la cultura y a los estudiosos de todo el mundo siempre ha hecho acreedor de estima y gratitud al Archivo Secreto Vaticano, sobre todo desde la muerte de León XIII hasta nuestros días, tanto por la progresiva “apertura” de la documentación puesta a disposición para su consulta (que a partir del 2 de marzo de 2020, por disposición mía, se extenderá hasta el final del pontificado de Pío XII), como por el aumento del número de investigadores que son admitidos diariamente en dicho Archivo y ayudados en todo lo posible en sus investigaciones.

Este meritorio servicio eclesial y cultural, tan apreciado, bien responde a las intenciones de todos mis predecesores, que según los tiempos y las posibilidades han favorecido la investigación histórica en un Archivo tan vasto, dotándolo, según las sugerencias de los cardenales Archiveros o de los prefectos *pro tempore*, de personas, medios y también de nuevas tecnologías. De ese modo, la estructura de los Archivos ha ido creciendo poco a poco en vista de su servicio cada vez más intenso a la Iglesia y al mundo de la cultura, dando siempre fe de las enseñanzas y directrices de los Papas.

Hay, sin embargo, un aspecto que creo que podría ser útil actualizar, reafirmando los objetivos eclesiales y culturales de la misión del Archivo. Este aspecto se refiere a la denominación misma de la institución: Archivo Secreto Vaticano.

Nacido, como ya se ha dicho, de la *Bibliotheca secreta* del Romano Pontefice, es decir, de la parte de los códigos y escrituras más particularmente de propiedad y bajo la jurisdicción directa del Papa, el Archivo se llamaba primero simplemente *Archivum novum*, luego *Archivum Apostolicum* y luego *Archivum Secretum* (las primeras atestaciones del término se remontan aproximadamente a 1646).

El término *Secretum*, que se ha convertido en el nombre propio de la institución y que ha prevalecido en los últimos siglos, estaba justificado porque indicaba que el nuevo Archivo, querido por mi predecesor Pablo V hacia 1610-1612, no era otro que el archivo privado, separado y reservado del Papa. Así es como todos los pontífices quisieron definirlo siempre, y así es como todavía lo definen hoy en día, sin ninguna dificultad, los estudiosos. Esta definición, por otra parte, estaba muy extendida, con un significado análogo en las cortes de soberanos y príncipes, cuyos archivos se definían propiamente como *secretos*.

Mientras perduró la conciencia de la estrecha relación entre la lengua latina y las lenguas que de ella se derivan, no hubo necesidad de explicar o incluso justificar este título de *Archivum Secretum*. Con los progresivos cambios semánticos que se han producido en las lenguas modernas y en las culturas y sensibilidad social de las diferentes naciones, en mayor o menor medida, el término *Secretum*, adosado al Archivo Vaticano, comenzó a ser malinterpretado y a colorearse de matices ambiguos, incluso negativos. Al haber perdido el verdadero significado del término *secretum* y asociando instintivamente su valencia al concepto expresado por la palabra moderna “secreto”, en algunos ámbitos y ambientes, incluso en aquellos de cierta importancia cultural, este término ha asumido el significado prejudicial de escondido, de no revelado y reservado para unos pocos. Todo lo contrario de lo que siempre ha sido y pretende ser el Archivo Secreto Vaticano, que –como decía mi santo predecesor Pablo VI– conserva “ecos y vestigios” del paso del Señor en la historia (Enseñanzas de Pablo VI, I, 1963, p. 614). Y la Iglesia “no tiene miedo de la historia, al contrario, la ama y la gustaría amarla más y mejor, ¡como Dios la ama!” (Discurso a los funcionarios del Archivo Secreto Vaticano, 4 marzo 2019: *L'Osservatore Romano*, 4-5 marzo 2019, p. 6).

Instado en estos últimos años por algunos estimados Prelados, así como por mis colaboradores más cercanos, y habiendo escuchado también el parecer de los Superiores del mismo Archivo Secreto Vaticano, con este *Motu Proprio* decido que:

A partir de ahora, el actual Archivo Secreto Vaticano, sin cambiar nada de su identidad, de su estructura y de su misión, se denomine *Archivo Apostólico Vaticano*.

Reafirmando la voluntad efectiva de servir a la Iglesia y a la cultura, la nueva denominación resalta el estrecho vínculo entre la

Sede Romana y el Archivo, instrumento indispensable del ministerio petrino, y al mismo tiempo subraya su dependencia inmediata del Romano Pontífice, como ya sucede en paralelo con el nombre de la Biblioteca Apostólica Vaticana.

Dispongo que la presente Carta Apostólica en forma de *Motu Proprio* sea promulgada mediante su publicación en el diario *L'Osservatore Romano*, entrando en vigor inmediatamente después de dicha publicación, para incorporarse inmediatamente a los documentos oficiales de la Santa Sede, y que, posteriormente, se inserta en las *Acta Apostolicae Sedis*.

Dado en Roma, en San Pedro, el 22 de octubre de 2019, séptimo de nuestro Pontificado.

Francisco

Tarraconense

Comunicat de la reunió n. 232 de la CET

Els dies 2 i 3 d'octubre de 2019 ha tingut lloc la reunió n. 232 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona. La reunió ha estat presidida per Mons. Joan Planellas Barnosell, arquebisbe metropolità de Tarragona i primate, i hi han assistit tots els seus membres.

Al matí del dia 2, els bisbes han participat en la inauguració del curs 2019-2020 de l'Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP) que ha presidit el Gran Canceller, cardenal Joan Josep Omella. La lliçó inaugural d'enguany ha anat a càrrec del professor de la Facultat Antoni Gaudí, Dr. Albert Viciano, amb el títol «El debat teològic en la crisi iconoclasta dels segles VIII i IX a l'Imperi Bizantí».

El bisbe Antoni Vadell, president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) acompanyat de Mn. Joan Àguila i Mn. Albert Para, director i ecònom del SIC, respectivament, han presentat als bisbes el treball que s'està fent en aquests moments de cara a revitalitzar la catequesi d'infants i joves a les nostres diòcesis.

Han informat també de la propera realització de les XII Jornades de Formació per a Catequistes que se celebraran a Vic els propers 15, 16 i 17 de novembre de 2019 i que tindran com a lema «La Catequesi al cor de la comunitat».

Els bisbes han rebut la visita del P. Enric Puig, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC), que ha presentat un ampli informe de la situació de l'ensenyament a casa nostra en aquest moment, així com també els reptes que està vivint l'escola cristiana. Ha informat així mateix de les actuacions que es preveuen des de la FECC per al curs que acaba de començar.

Mn. Pepe Rodado, director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya i la Sra. Maria Martínez, presidenta de l'Acció Catòlica Obrera (ACO) han presentat als bisbes les prioritats del Curs 2019-20 en l'àmbit de la pastoral obrera, com ara l'aprofundiment sobre el tema del Treball Decent. Precisament, el proper 7 d'octubre, se celebra la Jornada Mundial pel Treball Decent i les entitats de l'Església o d'inspiració cristiana s'hi afegeixen

per denunciar la situació dramàtica a què es veuen abocades moltes persones que estan en risc de perdre el seu lloc de treball habitual.

També s'ha tingut en consideració la celebració del 25è aniversari de la publicació del document de la CEE, «La pastoral obrera de tota l'Església», que va marcar una data històrica plena d'esperança per a l'evangelització del món obrer.

El proper gener s'escau el 25è aniversari de l'inici del Concili Provincial Tarraconense del 1995. Durant tot aquest proper any es portaran a terme diverses iniciatives per commemorar la «joiosa experiència eclesial» que va significar el Concili Provincial. Estan previstos diversos actes a les diòcesis, un acte acadèmic a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, la reedició comentada dels Documents i Resolucions i la celebració eucarística a la Catedral de Tarragona la vigília de la Pentecosta.

Els bisbes han tractat també diverses qüestions relatives al Mes Missioner Extraordinari que acaba d'iniciar-se a tot el món, a la pastoral de les exèquies, i a la presència de l'Església en els mitjans de comunicació.

Barcelona, 3 d'octubre de 2019

El “Tren missioner” a Montserrat

En el marc del Mes Missioner Extraordinari, convocat pel papa Francesc, el dissabte 19 d'octubre va tenir lloc la trobada del Tren Missioner a Montserrat, en la vigília de la Jornada Mundial de les Missions, el DOMUND. És la primera vegada –en els trenta anys d'història del Tren missioner– que Catalunya acull aquesta convocatòria, organitzada per Cristians Sense Fronteres conjuntament amb les Delegacions de Missions i Obres Missionals Pontificies de les diòcesis amb seu a Catalunya.

Al voltant de 400 persones, principalment infants i adolescents, van participar-hi procedents de gairebé totes les diòcesis amb seu a Catalunya. Un total de 28 grups entre parròquies, escoles i altres grups de pastoral van poder gaudir d'un programa ple d'activitats que anaven des d'espais de música i ball, a estones de reflexió en grup per edats, una Eucaristia i un espai de testimoni missioner.

Van acompanyar-los el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, junt amb els seus bisbes auxiliars, Mons. Antoni Va-

dell i Mons. Sergi Gordo, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas, el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, el bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez i el bisbe de Tortosa, Mons. Enric Benavent, que a la vegada feia d'amfitrió de l'acte com a bisbe responsable en l'àmbit de les missions a la Conferència Episcopal Tarraconense.

Durant l'Eucaristia, a l'homilia el bisbe Benavent va assegurar que "com a batejats que som, estem cridats a donar testimoni de la nostra fe al nostre voltant, com també ho fan milers de missioners arreu del món".

La jornada finalitzà amb una Festa de l'Enviament, moment en què els participants van manifestar el seu compromís de ser testimonis de la seva fe i, per tant, missioners en els seus entorns més propers: la família, l'escola, amb els amics, entre d'altres.

XLVIII Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Majors a Madrid

Dels dies 18 al 20 d'octubre va tenir lloc a Madrid la 48a. Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Majors d'Espanya, presidida per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, President de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola. Hi assistiren també altres bisbes membres de la Comissió: Mons. Eusebio Hernández, Mons. Salvador Cristau i Mons. Sebastián Chico, així com el Director del Secretariat de la Comissió Rv. Sergio Requena.

El lema de la Trobada fou: "Pastors missioners: l'avui i el demà de la formació en els nostres seminaris". Es va centrar a aprofundir el nou Pla de formació dels preveres a l'Església d'Espanya, que està a punt de ser donat a conèixer quan rebí el reconeixement de la Congregació per al Clergat de la Santa Seu.

A la Trobada hi aportaren ponències Mons. Luis Argüello, bisbe auxiliar de Valladolid i Secretari general de la CEE sobre la dimensió espiritual de la formació i el nou bisbe auxiliar de Cartagena Mons. Sebastián Chico sobre la dimensió humana de la formació al ministeri. També el Rector d'Àvila i professor de la UPSA Dr. Gaspar Hernández sobre el nou Pla de formació, el prof. Norbert

Miracle sobre els agents formatius i el Rector de Toledo Rv. José M. Anaya sobre el Curs propedèutic.

També amb el Rv. Juan Carlos Mateos i el Rv. Sergio Requena van rebre informació sobre una Trobada recent a Zagreb sobre abús d'autoritat, de consciència i sexual, i el Curs de Prevenció d'Abusos que es duu actualment a terme als Claretians de Madrid.

La Jornada fou molt participada per part dels 104 inscrits, i en tots els moments de l'encontre es va viure un gran clima de comunió i d'animació envers la important tasca formativa dels futurs preveres.

Noticiari - Comunicats

Mons. Bernardito Cleopas Auza, nuevo nuncio apostólico en España

La Santa Sede hizo público a las 12.00 horas del martes 1 de octubre, que el papa Francisco había a Mons. Bernardito Cleopas Auza nuncio apostólico en España. Actualmente es observador permanente de la Santa Sede ante la Organización de las Naciones Unidas. Sustituye en el cargo a Mons. Renzo Fratini.

El nuevo nuncio apostólico en España nació el 10 de junio de 1959 en Talibon (Filipinas). Fue ordenado sacerdote el 29 de junio de 1985 e incardinado en la diócesis de Talibon. Es doctor en Teología.

Ingresó en el servicio diplomático de la Santa Sede el 1 de junio de 1990. Ha prestado sus servicios en las nunciaturas apostólicas de Madagascar, Bulgaria, Albania, en la sección para las Relaciones con los Estados de la secretaría de Estado y en la representación permanente de la Santa Sede ante la Organización de las Naciones Unidas (ONU) en Nueva York.

Fue nombrado nuncio apostólico en Haití el 8 de mayo de 2008. Desde el 1 de julio de 2014 es el observador permanente de la Santa Sede ante la Organización de las Naciones Unidas (ONU) en Nueva York y ante la Organización de los Estados Americanos (OEA) desde el 16 de julio del mismo año. Es arzobispo titular de Suacia.

Sumari

BISBAT

Sr. Bisbe

DECRET: Ermita de la <i>Mare de Déu de la Providència</i> (Mig Camí).....	507
HOMILIA: Ordenació presbiteral. Rev. Jesús Cid i Xutglà	508
PARAULES DE VIDA: Missioners màrtirs de la nostra diòcesi (I): El Beat Jacint Orfanell	512
El mes missioner en la diòcesi.....	513
Dia del DOMUND.....	514
Tots els sants i fidels difunts	516
Misioneros mártires de nuestra diócesis (I): El Beato Jacinto Orfanell	517
El mes misionero en la diócesis.....	519
Día del DOMUND.....	520
Todos los santos y fieles difuntos	522
Activitats de D. Enrique Benavent Vidal, bisbe de Tortosa. <i>Octubre 2019</i>	523

Administració General del Bisbat. Comptes de l'any 2018

1. Resum de les principals col·lectes de l'any 2018.....	526
2A. Resultats Ordinaris. Administració General del Bisbat, 2018	527
2B. Resultats Extraordinaris. Administració General del Bisbat, 2018.....	528
3A. Resultats Ordinaris. Administració, més Parròquies i Capítol Catedral, 2018	529
3B. Resultats Extraordinaris. Administració, més Parròquies i Capítol Catedral, 2018.....	530
4. Aportacions de les parròquies. Exercici 2018, per arxiprestats	531
5. Fons diocesà per al sosteniment del clergat. Entrades i sortides 2018	538
6. Mans Unides-Campanya contra la fam. Recaptació Campanya 2018	539
7. Càritas diocesana. Recaptació de la col·lecta del dia del Corpus, 2018	542
8. Recaptació de les col·lectes per a Missions, per arxiprestats, 2018.....	543
9. Resum dels comptes dels Monestirs de clausura, 2018	551

Crònica diocesana

Inici del mes misioner extraordinari. Día 1 de octubre. Fiesta de Santa Teresa del Niño Jesús. <i>Celebración de la Eucaristía en el monasterio de las Carmelitas Descalzas, de Jesús - Tortosa</i>	551
La Residència Diocesana d'Ancians i Centre de Dia "Sant Miquel Arcàngel" ha estat la 1ª en rebre l'acreditació de CENTRE LLIURE DE SUBJECCIONS des de fa més de 5 anys	553
Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana". <i>Mes d'octubre 2019</i>	554
Commemoració acadèmica de la mort de Mossèn Manyà	559
Trobada d'inici de curs de les delegacions i cloenda del Mes Missioner Extraordinari.....	559

SANTA SEU

Sant Pare

Carta Apostòlica del Papa Francisco en forma de Motu Proprio: El Archivo Secreto Vaticano pasa a llamarse "Archivo Apostólico Vaticano" (<i>Texto completo</i>).....	562
--	-----

TARRACONENSE

Comunicat de la reunió n. 232 de la CET.....	566
El "Tren missioner" a Montserrat	567
XLVIIIa. Trobada de Rectors i Formadors dels Seminaris Majors a Madrid	568

NOTICIARI I COMUNICATS

Mons. Bernardito Cleopas Auza, nuevo nuncio apostólico en España.....	570
---	-----

Disponibile

Disponibile

Disponibile